

Vertrouwen op de eigen kracht...

Bestuursverslag Jan Ligthartgroep Tilburg

Bestuursverslag 2009

‘ Vertrouwen op de kracht van mensen.’

Voor u ligt het jaarverslag 2009. Een verslag met veel getallen, overzichten en begrippen die afhankelijk van uw kennis van de diverse beleidsterreinen meer of minder tot de verbeelding zullen spreken. Een jaarverslag geschreven voor ouders, partners, lokale en landelijke overheden.

En daar ligt het dilemma op de loer. We werken met het geld van de Nederlandse belastingbetaler om voor de ons toevertrouwde kinderen onze missie te realiseren: “betrokken onderwijs, bijzonder voor ieder kind”. Dit vraagt om horizontale en verticale verantwoording. Tegelijkertijd weten we dat de werkelijke kracht van goed onderwijs niet ligt in verantwoordingsdocumenten. Het zijn de zogenaamde persoonlijke waarden, identiteit, emoties en drijfveren (Beijaard, 2009; Olsen 2008) die essentieel zijn voor goed onderwijs. Precense (zijnskwaliteit) en tact (sensitiviteit) van leerkrachten blijken een grotendeels onzichtbare, maar wel belangrijke, invloed uit te oefenen op onderwijs en begeleiding. *1

De schier onmogelijke taak ligt erin om in dit jaarverslag de koppeling te maken tussen enerzijds de toegenomen regelgeving en eisen die gesteld worden aan de jaarverslaglegging en anderzijds de werkelijke kracht van het menselijke contact in het onderwijs dat Jan Ligthart in de vorige eeuw al wist te benoemen en dat nog steeds krachtig wordt verwoord en inmiddels overgenomen is door de Europese commissie ; Een leven lang leren. Tegelijkertijd zijn we ons ervan bewust dat de kritiek op het onderwijs toeneemt en dat falend toezicht in andere bedrijfstakken (bankwezen) leidt tot toename van regelgeving en controleprotocollen. Ontwikkelingen die een cultuur van wantrouwen oproepen.

2009 was het jaar waarin de stichting Eerste Jan Ligthartschool en de stichting voor bijzonder neutraal onderwijs Tilburg west samen gingen in de Jan Ligthartgroep Tilburg. Een samenlevingsvorm die al snel natuurlijk aanvoelde. Veel moest in dit jaar nog geregeld en afgestemd worden. Een jaar later kunnen we zeggen dat er in de organisatie op geen enkele wijze nog sprake is van de twee bloedgroepen. Het huwelijk voelt goed en we zien met vertrouwen de toekomst tegemoet.

Het vertrouwen is vooral gestoeld op de kracht van de individuele medewerker die vanuit zijn professionele verantwoordelijkheid een niet aflatende zorg voor kinderen laat zien. Zij raken en blijven intrinsiek gemotiveerd als het gaat om hun school, hun klas en hun kinderen.

Tilburg, april 2010

*Hans Tijssen,
College van Bestuur*

*1 Uit: Professionele waarden in kritische dialoog, omgaan met onzekerheid in educatieve praktijken. Dr. Gaby Jacobs (lectorale rede bij gelegenheid van de installatie van het lectoraat: Professionele waarden in kritische dialoog. Tilburg, 5 februari 2010.

Inhoudsopgave

	Pagina
Jan Ligthartgroep Tilburg	4
Visie Missie	5
Onderwijs: Veelzijdige ontwikkeling	6
Kwaliteitszorg	8
Interne bedrijfsvoering	10
Leerlinggegevens	11
<ul style="list-style-type: none">• Leerlingenaantallen• Leerlingengewicht• Uitstroom naar VO• Schoolindicatoren	
GMR	14
<ul style="list-style-type: none">• Samenstelling van de GMR• Verantwoording van het jaarverslag• Terugblik op het afgelopen jaar• Besluitvorming met instemming of positief advies van de GMR• Overige onderwerpen• Hoorns model• Functioneren van de GMR• De GMR in het jaar 2010	
Klachten	16
Personeel	16
Ziekteverzuim	17
<ul style="list-style-type: none">• Verzuimpercentage	
Bapo	19
Medewerkers	21
Huisvesting	22
Gebeurtenissen na de balansdatum	24
Financieel beleid	25

Jan Ligthartgroep Tilburg

De Stichting Jan Ligthartgroep Tilburg is opgericht bij notariële akte d.d. 13 februari 2009 en is tot stand gekomen uit een fusie tussen haar rechtsvoorgangers Stichting Eerste Jan Ligthartschool en de Stichting voor Bijzonder Neutraal Onderwijs Tilburg West (SBNOTW)

Uit de statuten:

De Stichting heeft ten doel:

- a. het geven of doen geven van onderwijs op algemeen bijzondere grondslag en daar aan gerelateerde voorzieningen;
- b. het bevorderen van actief burgerschap, maatschappelijke binding en wederzijdse integratie.

De Stichting beoogt niet het maken van winst.

De Stichting gaat bij het geven of doen geven van onderwijs uit van de gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen, waarbij de normen- en waardeoverdracht erop is gericht dat de leerling een levensbeschouwing kan opbouwen en van daaruit een eigen inbreng kan hebben, een en ander met respect voor de levens- en maatschappijbeschouwing van anderen.

Onder de stichting resulteren vier scholen, te weten Eerste Jan Ligthartschool, Jan Ligthartschool Rendierhof, Jan Ligthartschool Huibeven en Jan Ligthartschool Driecant.

De stichting kent als organen:

- a. De Raad van Toezicht,
- b. Het College van Bestuur.

Buiten het College van Bestuur en de Raad van Toezicht zijn er geen andere organen die namens de stichting kunnen handelen of zeggenschap hebben in de zin van (gedeelde) bestuursmacht kunnen uitoefenen, behoudens natuurlijke personen die daartoe op basis van een uitdrukkelijke volmacht door het College van Bestuur of de Raad van Toezicht worden aangewezen.

De Raad van Toezicht bestaat bij oprichting van deze stichting uit zes personen, en wel de volgende:

- Mevrouw M. van Doorn
- Mevrouw H.M.A. Panis
- De heer W.A.A. van Kuijk
- De heer E.H.G. Tenneij
- De heer W.A. Wiltenburg
- De heer F.J.M. van der Zalm

Voorts is benoemd als College van Bestuur van de stichting: de heer H.J. Tijssen.

De Raad van Toezicht en het College van Bestuur kwamen in het jaar 2009 acht keer bij elkaar. Dit is inclusief een studiemiddag/avond waarin stil gestaan werd bij de effecten van de nieuw ontstane situatie tussen RVT en CvB.

Visie Missie

De scholen van de Jan Ligthartgroep zijn: scholen voor basisonderwijs in Tilburg. Onze deuren staan open voor alle kinderen, waarbij er geen onderscheid wordt gemaakt in religieuze en culturele achtergronden. Ons doel is: *Het onderwijs dusdanig inrichten dat het de basis vormt van het levenslang leren dat een mens doet.* (Jan Ligthart)

De missie van de Jan Ligthartgroep wordt als volgt omschreven:

“ Betrokken onderwijs, bijzonder voor ieder kind”

- 1. We werken volgens de tradities en inzichten van de pedagoog Jan Ligthart.**
- 2. We verzorgen hoogwaardig onderwijs, waarin welbevinden en ontwikkelen van kinderen centraal staat. De intensieve samenwerking met ouders en andere onderwijs- en zorginstellingen spreekt daarbij vanzelf.**
- 3. We creëren een aantrekkelijke leeromgeving waarin pedagogische, fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd.**
- 4. We kenmerken ons door een sterk innovatief karakter waarmee we antwoord bieden aan de snel veranderende maatschappij.**
- 5. Goed werkgeverschap en zorg voor de mensen die deze belangrijke pedagogische opdracht vervullen, hebben onze bijzondere aandacht.**

De hierboven omschreven missie en visie is uitgewerkt in het strategische beleidsplan en vormt de basis voor de merk en kernwaarden van onze stichting.

In het ondernemingsplan zijn verder de kritische succesfactoren beschreven en de prestatie-indicatoren beschreven.

Samen met de 0-meting, de doelen en de beschreven bedrijfsprocessen vormen zij de rode draad voor de Jan Ligthartgroep in het beleid voor de komende jaren.

Het strategische beleidsdocument is samen met de directies van de scholen ontwikkeld.

Voor meer informatie zie : www.Janligthartgroep Tilburg.nl

Onderwijs: Veelzijdige ontwikkeling

Alle scholen van de Jan Ligthartgroep werken planmatig aan hun onderwijskundige ontwikkeling, zoals beschreven in de schoolplannen van de afzonderlijke scholen. Vanuit bovenschools perspectief is gekeken naar overlap en mogelijke samenwerking. De volgende onderwerpen Voor de ontwikkelingen op schoolniveau wordt verwezen naar de ontwikkelingsplannen per school. Deze zijn te vinden op de websites van de school of op te vragen bij de directeuren.

Scholen waren actief met:

- Het maken en uitvoeren van handelingsplannen om leerkrachten inzichten te geven en te laten verwerven in veel voorkomende leer- en gedragsproblemen
- Invoering van nieuwe methodes
- Het afleggen van klassenbezoeken
- Implementatie van nieuw beleid
- Cursussen op individueel, team en stichtingsniveau
- Pilots rond taalontwikkelingen
- Initiatieven passend onderwijs
- Omzetten leerlingvolgsystemen
- BRON-omzetting
- Etc.

Op stichtingsniveau of bovenschools niveau werden een groot aantal zaken aangepakt

- Door de fusie moest het totale IPB beleidsplan herzien worden. Er werd gekeken naar de overlap en waar verschillen waren werd dit opnieuw vastgesteld. Het MT van de Jan Ligthartgroep heeft hierin geadviseerd. Functieontwikkeling intern begeleiders:
- In het MT van De JL groep is afgesproken medio 2010 dat de taak van Ib'er omgezet wordt naar een functie. Samen met directies en huidige IB-ers is gekeken naar de fuwasys PO en is de normomschrijving uit de CAO overgenomen. Na goedkeuring door de GMR zal het werving en selectietraject stichtingsbreed van start gaan.(mei 2010)
- Werkgevers in het primair onderwijs (PO) zijn conform de CAO PO verplicht om met de personeelsgeleding van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad (P(G)MR) afspraken te maken over het functieboek op bestuurs- en schoolniveau.

Per 1 augustus 2010 wordt een start gemaakt met de invoering van meer hogere leraarsfuncties in het primair onderwijs. Dit betekent meer loopbaanmogelijkheden voor leraren in het primair onderwijs. Een leraar hoeft niet langer meer directeur te worden om voor een hogere schaal in aanmerking te komen. Voor het basisonderwijs betekent dit dat in 2014 een functiemix is bereikt van 58% leraren in schaal LA, 40% in schaal LB en 2% in schaal LC. Jaarlijks zijn in de CAO PO (2009) tussendoelstellingen gesteld aan het aantal LB en LC fte's.

In 2009 heeft de inventarisatie plaatsgevonden, is het functieboek ingekleurd en zullen alle functies beschreven worden. Verwachte afrondingsdatum schooljaar 21010/2011.

- In het schooljaar 2008/2009 werd het Hoorns Model toegevoegd aan de veranderagenda.

Het bestuur ging er voor om voor de scholen van de Jan Ligthartgroep het Hoorns model eenduidig in te voeren. Indien dit niet mogelijk was, zou aan de scholen gevraagd worden op schoolniveau een invulling te realiseren die zo dicht mogelijk bij het geformuleerde uitgangspunt lag.

Op basis van de argumenten die voortkwamen uit de teamdiscussies en de reacties van de ouderpeiling, heeft het directieoverleg voorgesteld:

Het gezamenlijke beleid los laten en de scholen de vrijheid te geven hun eigen koers te varen. Reden daarvoor is de onderwijskundige onderbouwing die gegeven werd door de scholen en zeer divers was en de uiteenlopende reacties van ouders . Scholen geven aan ruimte te willen hebben voor het eigen schoolconcept en uitbouw van de eigen expertise/invulling . Dit voornemen tot besluit is door het bestuur over genomen op 31 maart 2009. Daarbij is tevens aangegeven Dat in het belang van kinderen, onderwijs en de werkdruk voor het personeel het terugbrengen naar een jaartaak in minder dan 38 weken niet geaccepteerd wordt.

De verschillende scholen zijn ieder afzonderlijk met inachtneming van het vigerende beleid met de MR de onderwijstijd aan het veranderen, hierbij wordt gebruik gemaakt van elkaars expertise en ondersteuning van Eelco Dam van de AVS.

- Sinds januari 2009 is de fusie van de twee stichtingen een feit. Door het vertrek van Karin de Lange als directeur is na een uitgebreid werving en selectietraject Kees van Willigen aangesteld als nieuwe directeur. Sinds begin van dit schooljaar werken de vier directeuren en drie adjuncten samen. Door de raad van toezicht is aandacht gevraagd voor de samenwerkingscultuur. Om die reden is er een tweedaagse training voorbereid rond het thema authenticiteit en contextueel leiderschap. Deze vindt plaats in 2010.
- Sinds 2008 is sprake van een Veldinitiatief Passend Onderwijs Midden-Brabant. Middels een door het bestuur ondertekende intentieverklaring nemen we hieraan deel. Met dit veldinitiatief zijn voor de schooljaren 2008-2009 en 2009-2010 extra middelen (circa € 1,2 miljoen) verworven om concrete initiatieven op het gebied van Passend Onderwijs in Midden-Brabant mogelijk te maken. Drie van de vier scholen hebben een projectvoorstel ingediend waarvoor middelen zijn toegewezen.
Reeds vanaf 2005 werken in Midden-Brabant de schoolbesturen uit PO, VO en REC samen met ouders, jeugdhulpverlening en zorg aan de inrichting van Passend Onderwijs.
Concreet heeft deze samenwerking geleid tot:
 - het formeren van een Bestuur in oprichting; (Hierin zit de bestuurder van de JL groep)
 - het instellen van een projectleiding;
 - de ontwikkeling van een beleidsplan 2008-2012;
 - de inrichting van een lerarenplatform;
 - de inrichting van een ouderplatform.

Naar verwachting eindigen m.i.v. augustus 2010 de lopende veldinitiatieven.

In plaats daarvan ontvangen alle regio's in het land een bedrag van € 10,- per leerling om Passend Onderwijs verder vorm te geven. Elke regio beslist zelf hoe deze middelen worden ingezet.

- Het Centrum Jeugd en Gezin krijgt in Tilburg vorm. Scholen zijn hierin als vindplaatsen een belangrijke partner. De Jan Ligthartgroep participeert in dit overleg namens de Tilburgse besturen. Het omvormen van de huidige buurtnetwerken naar Zorg advies teams is een belangrijke verandering die in 2010 verwezenlijkt wordt. In 2009 zijn alle scholen aangesloten op zorg voor Jeugd. Heeft iedere school een beperkt aantal uren schoolmaatschappelijk werk toebedeeld gekregen en zijn de interne zorgteams uitgelijnd.
- Vervangingspool. Na een uitgebreide voorbereiding is in 2009 de vervangingspool van Tilburg primair van start gegaan. Al snel na de start bleek de vervangingspool niet aan de verwachtingen te voldoen.
- In 2009 werd de vereniging Tilburg Primair opgericht. Binnen deze vereniging werken besturen samen om de Lokaal educatieve agenda verder vorm te geven.

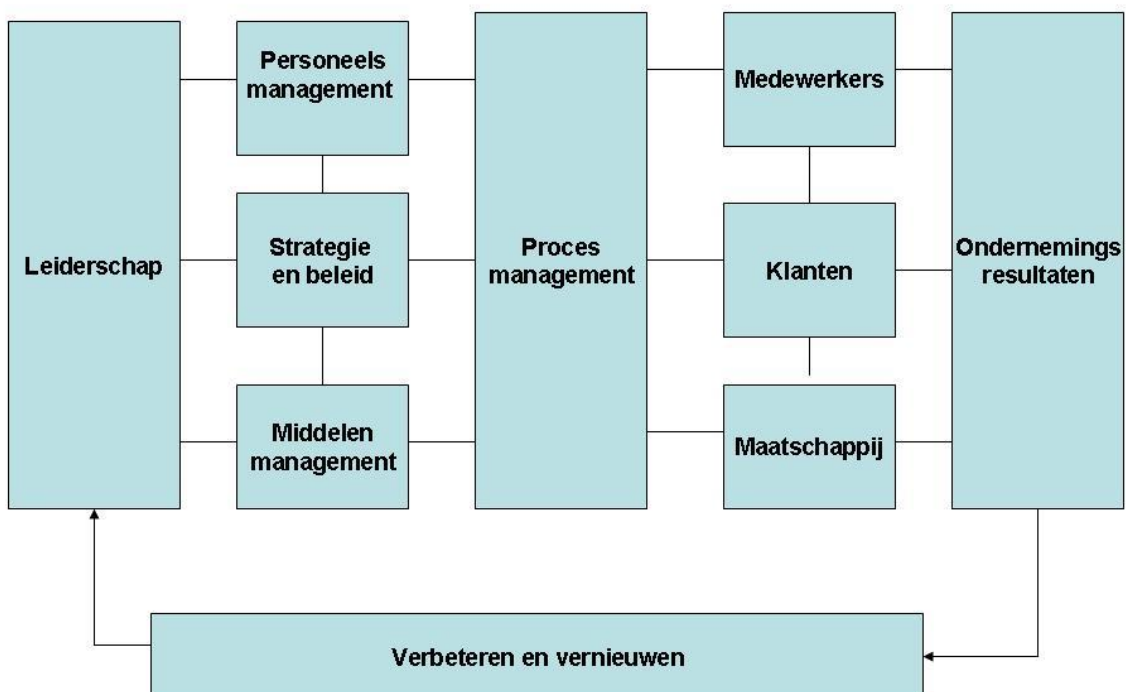
Kwaliteitszorg

De kwaliteit van het onderwijs valt en staat met de kennis en vaardigheden van de individuele leerkracht en die van het collectief in zijn geheel.

Om die reden wordt ieder jaar weer een scholingsplan per school gemaakt. Hierin wordt de koppeling tussen de ontwikkelingsrichting van de school en de deskundigheid van de leerkracht gemaakt.

Tevens wordt gekeken op bestuursniveau naar bedreigingen in de continuïteit van de organisatie.

Ook vinden we dat ouders, kinderen en leerkrachten iets te zeggen hebben over de geboden kwaliteit. Op stichtingsniveau heeft in het najaar van 2008 een ouder-leerkracht- enquête plaats gevonden. De input vanuit deze tevredenheidpeilingen wordt mede gebruikt om op school en stichtingsniveau beleid te ontwikkelen. In 2009 heeft er binnen de stichting een leerlingtevredenheidspelling plaats gevonden. Vanuit WSNS hebben gesprekken plaats gevonden met directie en IB-ers. In deze gesprekken is gekeken naar de interne zorg en de samenstelling van de zorgteams op schoolniveau. Daarnaast worden harde gegevens, die door het AK aangeleverd worden, gebruikt voor input voor nieuw beleid (ziekteverzuim, Leeftijdsonwikkeling, BAPO, Ouderschapsverlof, etc). De stichting heeft samen met de directeuren haar visie op kwaliteit neer gelegd in het strategisch beleidsdocument. De komende jaren wordt het beleid via de cyclus van "Plan, do, check, act" verder ingevoerd en geborgd.

We zijn er trots op dat alle scholen minimaal in het basisarrangement geplaatst zijn door de inspectie. Bij de Jan Ligthart Rendierhof is zelfs sprake van excellentie. Dat wil zeggen dat de eindopbrengsten goed tot zeer goed zijn. Leeropbrengsten zullen nooit verbeteren wanneer de school zichzelf geen hogere doelen stelt. Alle scholen werken systematisch aan de verbetering van hun leeropbrengsten. Hiervoor zijn schoolplannen en jaarplannen ontwikkeld die met de verantwoordelijken binnen de school nauwgezet gemonitord worden. De scholen nemen deel aan pilot-projecten om de opbrengsten van het taalonderwijs te verbeteren. En hebben ingetekend op subsidies voor passend onderwijs om daarmee hun eigen expertise te vergroten. (zie hoofdstuk "onderwijs een veelzijdige ontwikkeling")

De schoolleider neemt een belangrijke positie in in het proces van kwaliteitsverbetering. Uit onderzoek blijkt (Joop smits, 2009) dat het effectief optreden van directieleden en leraren steeds terug te voeren is tot twee kerncompetenties: empatisch handelen en grenzen stellen. Kenmerkend voor een goede directeur zijn een persoonsgericht leiderschap met een communicatieve leiderschapsstijl waardoor een aangenaam werkklimaat wordt bevorderd en een taakgericht leiderschap met een slagvaardige leiderschapsstijl die leerkrachten houvast geeft in de kwaliteitsontwikkeling van de school. Het is goed om te constateren dat dit, generaliserend gesproken, op onze scholen het geval is. Dit wil niet zeggen dat we alert moeten blijven en regelmatig moeten reflecteren op ons eigen gedrag. In 2010 is dit een van de speerpunten van het strategisch handelen.

De inspectie heeft voor De Eerste Jan Ligthartschool een risicoanalyse uitgevoerd. Uit deze analyse kwam naar voren dat de opbrengsten mogelijk onvoldoende zijn op de school. Daarnaast kwam uit de analyse naar voren dat er risico's zijn in de kwaliteit van het onderwijsleerproces.

Op 3 november 2009 heeft de inspectie de uitkomsten van deze risicoanalyse met het bevoegd gezag besproken. Naar aanleiding van dit gesprek is besloten een onderzoek uit te voeren om eventuele tekortkomingen vast te stellen.

Inmiddels is duidelijk geworden dat de Inspectie van het Onderwijs aan De Eerste Jan Ligthartschool het basisarrangement toekent. Dit betekent dat de inspectie op dit moment geen reden heeft om het toezicht te intensiveren. Het basistoezicht bestaat uit een jaarlijkse risicoanalyse en, eventueel, een onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag of themaonderzoeken en daarnaast het vierjaarlijks bezoek.

Interne bedrijfsvoering

In 2009 is de interne bedrijfsvoering als gevolg van de fusie wederom tegen het licht gehouden en zijn belangrijke stappen gezet. Alle rekeningen op schoolniveau en bestuursniveau zijn ondergebracht bij de Rabobank, met uitzondering van een enkel deposito (ABN-AMRO). Doordat de systemen aan elkaar gekoppeld zijn kan door het bestuur en het Administratiekantoor op ieder moment inzage gegeven worden en belangrijke handelingen gecontroleerd of uitgevoerd worden.

De meerjaren onderhoudsplannen zijn geautomatiseerd en gekoppeld aan de begrotingscyclus. De gebouwschouw wordt niet langer uitgevoerd door Heerkens van Bavel (bouwbedrijf) maar is onder gebracht bij SROL (Administratiekantoor). Er is nog winst te halen door centraal in te kopen of gebruik te maken van mantelcontracten. Dit zal in 2010 nader bekeken worden.

In het jaarverslag 2008 schreven we: "Medio 2007 werd het contract met het AK definitief beëindigd en is het bestuur van de SBNOTW uit de Centrale Dienst (CD) van AKROS gestapt. Dit is zowel mondeling als schriftelijk (aangetekend) gemeld aan de voorzitter van het DB van AKROS. In de statuten van AKROS was niets geregeld rond het uittreden uit de CD. Na het uittreden van de SBNOTW uit de CD is door het AB van AKROS een beleidsvoorstel aangenomen waarin het uittreden uit de CD met terugwerkende kracht geregeld werd. Op grond van deze beleidsverandering meent AKROS het bestuur van de SBNOTW een boete op te kunnen leggen van duizend euro. Dit in strijd met de bij de notaris gedeponeerde statuten. Vanuit de SBNOTW zijn diverse pogingen ondernomen hierover in gesprek te gaan met de tegenpartij. Het voormalige DB van AKROS reageert echter, bij herhaling, niet op telefonische en schriftelijke verzoeken.

Inmiddels zijn we in 2010 gedagvaard door AKROS. Zie hiervoor het onderdeel gebeurtenissen na balansdatum)

2009 Is het jaar waarin de fine-tuning plaats heeft gevonden. Zo is duidelijk geworden dat er op sommige scholen fricties ontstaan rond de WTF en het werkelijk gewerkte aantal uren. Hierbij moesten pijnlijke beslissingen genomen worden die door bestuur en directies aan GMR en teamleden zijn uitgelegd. In augustus 2010 wordt dit onderdeel afgehandeld.

De meerjareninvesteringen zijn op orde en de jaarlijkse bestuurlijke kalender, waarin de processen zijn vastgelegd, is in 2009 ontwikkeld.

Alle scholen zijn overgestapt op BRON. De aansluiting is voor de vereiste datum geregeld. Tevens hebben alle scholen hetzelfde leerlingvolgsysteem (Parnasys).

In bedrijfsmatig opzicht is er dus sprake van eenheid en uniformiteit.

Leerling-gegevens

Leerlingenaantallen

Het leerlingenaantal op stichtingsniveau is in het afgelopen jaar onverwachts gedaald. In juli 2009 werd het bestuur onverwachts geconfronteerd met een forse bijgestelde prognose van de eerste jan Ligthartschool (- 30 leerlingen). Ook de andere scholen haalden hun prognoses niet. JLR (665 vs 649) JLH (506 vs 496) JLD (450 vs 436)

1 oktober 2004 : 1833 leerlingen

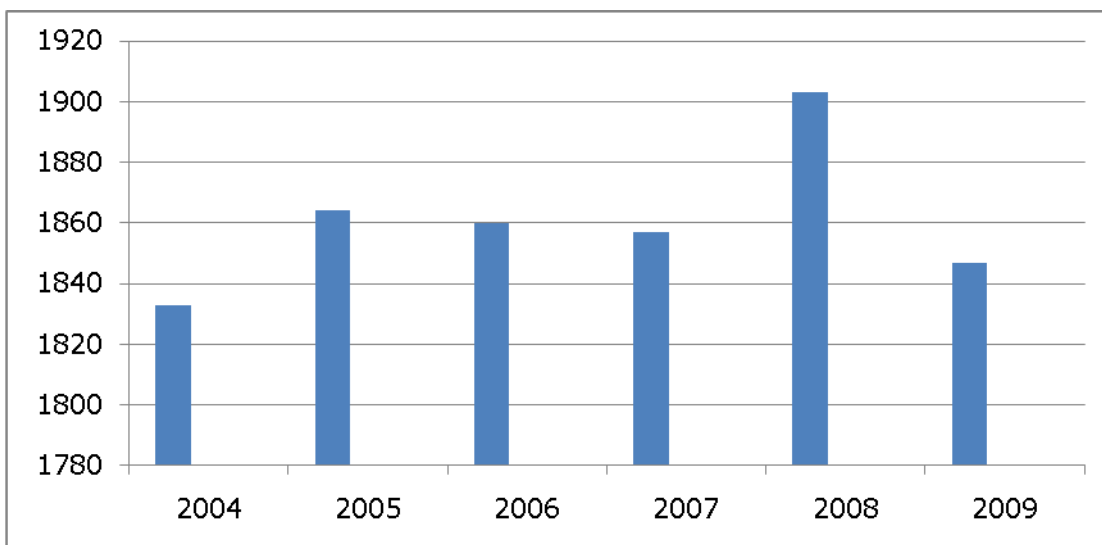
1 oktober 2005 : 1864 leerlingen

1 oktober 2006 : 1860 leerlingen

1 oktober 2007 : 1857 leerlingen

1 oktober 2008 : 1903 leerlingen

1 oktober 2009 : 1847 leerlingen

Leerlingengewicht

Leerlingen per gewicht in aantal en percentage

	05 / 06	06 / 07	07 / 08	08 / 09	09 / 10
Aantallen					
0.00	1577	1596	1611	1673	1643
0.25	124	107	68	37	0
0.30 (nieuw)	0	22	76	103	148
0.40	0	0	0	0	0
0.70	0	0	0	0	0

0.90	163	118	72	42	0
1.20 (nieuw)	0	17	30	48	56
Totaal	1864	1860	1857	1903	1847

Percentages

0.00	85%	86%	87%	88%	89%
0.25	7%	6%	4%	2%	0%
0.30 (nieuw)	0%	1%	4%	5%	8%
0.40	0%	0%	0%	0%	0%
0.70	0%	0%	0%	0%	0%
0.90	9%	6%	4%	2%	0%
1.20 (nieuw)	0%	1%	2%	3%	3%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: DUO, Leerlingentelling 1 oktober

De prognoses van de gemeente zijn leidraad voor de stichting .
Uitgaande van de hieronder weergegeven prognose cijfers van de gemeente (tabel 1)
moeten we constateren dat de leerlingenaantallen stabiliseren gevolgd door een lichte
daling.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EJL	291	266	277	274	270	267
JLR	667	649	638	650	655	655
JLH	518	496	488	468	447	438
JLD	427	436	477	500	520	520
Totaal	1903	1847	1892	1892	1892	1880

Tabel 1

Dit betekent dat we in de nabije toekomst beleid moeten ontwikkelen om de
krimpsituatie het hoofd te bieden. In de navolgende jaren zal deze discussie vorm
krijgen. Samenwerking tussen besturen en scholen, ook in het licht van verschuiving van
budgetten (rugzakken), veranderingen rond passend onderwijs en bezuinigingen op
stedelijk en landelijk niveau zetten scholen en bestuur danig onder druk om met minder
middelen meer kwaliteit te bieden.

Uitstroom naar VO

<i>schooljaar</i>	<i>04/05</i>	<i>05/06</i>	<i>06/07</i>	<i>07/08</i>	<i>08/09</i>
Vormen VO					
VSO	1	1		1	
LWOO	2	1	2	4	14
VMBO	5 (56)	15 (58)	64	51	104
• basisberoeps	3	2	1	1	
• kaderberoeps	13	5	12	6	25
• gemengde	8	6	11	5	7
• theoretische	27	30	40	39	72
VMBO/HAVO	34	11	25	16	7
HAVO	37	37	36	40	59
HAVO/VWO	22	26	21	12	20
VWO+	13	16	22	27	29
Diversen					
Onbekend		1			
Totaal	165	151	170	151	233

Bron: directies scholen mei 2009

Schoolindicatoren

In onderstaand overzicht worden de kengetallen op stichtingsniveau ten aanzien van leerlingen en personeel weergegeven

	05 / 06	06 / 07	07 / 08	08 / 09	09 / 10
Leerlingen					
percentage gewichtenleerlingen	15%	14%	13%	12%	11%
percentage leerlingen onderbouw	54%	52%	52%	51%	49%
groei/krimp aantal leerlingen	2%	0%	0%	2%	-3%
Personeel					
managementratio	7%	7%	6%	6%	6%
OOP-ratio	6%	6%	6%	6%	7%
mobilitateitsratio	0%	2%	2%	0%	1%
parttimerratio	43%	44%	45%	46%	47%
gemiddelde leeftijd directie + leraren (gewogen)	39,5	40,2	40,9	40,8	41,9

verhouding LC /DB en hoger tov Totaal	0%	0%	0%	0%	0%
vrouwen in managem. schaal DB en hoger	50%	50%	50%	50%	20%

Bron: DUO, Centrale Administratie Salarissen Onderwijs (CASO), Integrale Personeelstelling Onderwijs (IPTO),

GMR

In dit onderdeel van het jaarverslag wordt een overzicht gegeven van de werkzaamheden die de GMR gedurende het jaar 2009 heeft uitgevoerd. Met ingang van 1 januari 2009 zijn de 1^e Jan Ligthartschool en de SBNOTW gefuseerd en verder gegaan onder de naam Jan Ligthartgroep Tilburg. De GMR Jan Ligthartgroep Tilburg, vertegenwoordigt de ouders en leerkrachten van de scholen die deel uitmaken van de Jan Ligthartgroep Tilburg te weten, 1^e Jan Ligthartschool, Jan Ligthartschool Rendierhof, Jan Ligthartschool Huibeven en Jan Ligthartschool Driecant. De leden zijn dit jaar 6 keer bij elkaar gekomen (27 januari, 17 maart, 21 april, 23 juni, 13 oktober en 17 november) bij toerbeurt op de verschillende scholen. Naast deze reguliere vergaderingen zijn er een aantal extra bijeenkomsten geweest waar één of meerdere leden van de GMR aanwezig zijn geweest. Dit zijn o.a. bijeenkomst over het zorgplan WSNS, overleg met college van bestuur en de jaarvergadering van de Jan Ligthartgroep.

Samenstelling van de GMR

1e Jan Ligthartschool

Angela Barendregt	oudergeleding
Vera Molenaar(tot 23-06-'09)	oudergeleding
Marjolein Klomp (vanaf 13-10-'09)	oudergeleding
Thierry van Rooden	personeelsgeleding
Anja Bertens	personeelsgeleding

Jan Ligthartschool Rendierhof

Annemarie van Mol	oudergeleding
Wissellid	oudergeleding
Ineke van Ommen	personeelsgeleding
Toni van Kampen (vice-secretaris)	personeelsgeleding

Jan Ligthartschool Huibeven

Edwin Laureijzen	oudergeleding
Wissellid	oudergeleding
Carien Somers (voorzitter)	personeelsgeleding
Saskia Overduin	personeelsgeleding

Jan Ligthartschool Driecant

Pettie Maas (vice-voorzitter)	oudergeleding
Jolanda Weststrate (penningmeester)	oudergeleding
Nannie de Kort	personeelsgeleding
Derk Lettink (secretaris)	personeelsgeleding

Het college van bestuur is tijdens de GMR vergaderingen vertegenwoordigd in de persoon van Hans Tijssen.

Verantwoording van het jaarverslag

Door middel van dit jaarverslag wil de GMR verantwoording afleggen aan de medezeggenschapsraden van de Jan Ligthartgroep Tilburg, de ouders en het personeel. We willen onze achterban laten zien wat wij het afgelopen jaar hebben gedaan en wat de plannen voor het komend jaar zijn. Ook willen we proberen de betrokkenheid naar onze achterban in stand te houden en te vergroten. Naar directies, bestuur en de afzonderlijke MR-en willen we inzicht geven in de besluitvorming zoals die binnen de GMR heeft plaats gevonden.

Terugblik op het afgelopen jaar

Door de fusie van de SBNOTW met de 1^e Jan Ligthartschool is de GMR met een 4-tal leden uitgebreid, te weten 2 leden van de oudergeleding en 2 leden van de personeelsgeleding van de 1^e Jan Ligthartschool. De uitbreiding is zonder problemen verlopen en de positief kritische sfeer tijdens de vergaderingen, die werd geschetst in het jaarverslag van 2007-2008 is door de komst van de nieuwe leden versterkt. Het contact met het college van bestuur (voorheen de bestuursmanager) is ook dit jaar op een plezierige en open manier verlopen. Hieronder volgt een opsomming van de zaken waar wij ons als GMR mee hebben bezig gehouden in het afgelopen jaar.

Besluitvorming met instemming of positief advies van de GMR

- GMR reglement
- MR reglement en statuut
- Treasurystatuut
- Klachtenregeling
- Notitie Taakbeleid
- Bestuursformatieplan
- Zorgplan

Overige onderwerpen

- Hoorns model
- Jaarplan GMR
- Jaarplan Jan Ligthartgroep Tilburg
- Functiewaarderingssysteem
- Klimaatbeheersing

Hoorns model

Een groot deel van de vergadertijd is dit jaar besteed aan discussies omtrent het Hoorns model. Het is een traject dat al in 2008 is gestart en dat verder vorm zou moeten krijgen in de loop van 2009. De wens en het streven om dit model voor de hele Jan Ligthartgroep in te voeren is niet haalbaar gebleken. Dit heeft er toe geleid dat per school bekeken gaat worden of en hoe het Hoorns model ingevoerd gaat worden.

Functioneren van de GMR

De GMR vindt dat ze goed betrokken wordt bij het beleid van het College van Bestuur. De informatie die de GMR krijgt over de diverse ontwikkelingen binnen de Jan Ligthartgroep is zodanig dat de GMR op een afgewogen manier besluiten kan nemen. In de

communicatie met het College van Bestuur voelt de GMR zich serieus genomen als gesprekspartner.

Verder merkt de GMR dat, na dit jaar te hebben gedraaid in een nieuwe, uitgebreidere samenstelling, de leden vanuit de verschillende scholen, op een hele goede en plezierige manier, kunnen samenwerken en komen tot besluiten in het algemeen belang.

Binnen de GMR is er een verdeling gemaakt van de belangrijkste taken:

Carien blijft dit jaar voorzitter en Derk blijft secretaris. Pettie is waarnemend voorzitter en Toni is waarnemend secretaris.

De volgende verdeling is gemaakt van subcommissies en personen:

- Personeelszaken/Arbo/veiligheid/functiehuis: Nannie, Anja en Derk
- Zorgplan/jeugd en gezin: Saskia, Ineke en Carien
- Financiën: Annemarie, Jolanda en Pettie
- Reglementen: Edwin
- PR & communicatie/website: Angela en Annemarie

Ook dit jaar zijn we er niet toe gekomen om een gezamenlijke cursus te gaan volgen, maar rond maart 2010 zal er een voorstel zijn over een te volgen GMR cursus.

De GMR in het jaar 2010

- Functiehuis/functiemix: de GMR zal zeer nadrukkelijk worden betrokken in het meedenken over deze materie.
- Jaarplan 2010-01

Klachten

In 2009 waren er geen officiële klachten. Wel vernemen we aan het einde van het jaar een ophanden zijnde onrust op de Jan Ligthart Driecant. Hierbij is een groep ouders buiten de eigenlijke wegen om een statement aan het verspreiden over de school. Dit heeft veel impact op iedereen die met hart en ziel met de school verbonden is. Gevoelens van onveiligheid bij personeelsleden, onbegrip over de handelwijze van de diverse betrokkenen zullen nog lange tijd na-ijlen in de organisatie. In het eerste kwartaal van 2010 keert de relatieve rust wel terug. Het zal zeker nog enige tijd duren voordat alle relaties hersteld zijn.

Personeel

Uitgaande van het belangrijke principe dat een hoogwaardige onderwijskwaliteit afhankelijk is van de leerkracht, dient optimaal in personeel geïnvesteerd te worden. In dit kader is in 2009 wederom veel gedaan door de directeuren aan de implementatie van het personeelsbeleid. Daarnaast werden met behulp van subsidies van het vervangingsfonds vanuit het aanvullend pakket en de subsidie stimulators individuen en groepen ondersteund met coaching en begeleiding.

In een vijftal situaties werd in het kader van mobiliteit en loopbaanwens gebruik gemaakt van de mogelijkheid te switchen. Een persoon verliet de organisatie na een succesvolle detacheringperiode en ging werken als ambulante begeleider bij het REC. In het kalenderjaar 2009 was geen sprake van verplichte mobiliteit. Wel werd er geïnvesteerd in de afronding van een traject met verplichte mobiliteit. Dit vroeg de nodige tijd en nazorg. Hierbij speelde het bestuurskantoor een nadrukkelijke rol en werd gebruik gemaakt van extern expertise en de hulp van de arbodienst.

In 2009 werden wederom aanzienlijke budgetten vrijgemaakt voor team- en individuele scholing. Het IPB beleid is in 2009 opnieuw vastgesteld en is begonnen met het functiebouwwerk naar aanleiding van de functiemix die in de CAO Po opgenomen is.

Iedere twee jaar wordt een personeelstevredenheidspeiling gehouden. In 2008 vond de laatste tevredenheidspeiling plaats. 93% Van het personeel nam deel aan deze peiling. Ondanks dat het personeel in hoge mate tevreden is 7.7 zijn er toch ook punten waarop verbetering in de organisatie wenselijk is. Uiteraard verschillen de wensen per school. En zien we ook dat de scholen verschillend scoren op de tevredenheidsonderzoeken. De onderzoeken worden besproken met de directeuren en ontwikkelingen zijn waar mogelijk in gang gezet.

Begin 2009 werd de stichting geconfronteerd met het vertrek van de directeur van de eerste Jan Ligthart. Na een groot aantal jaren het directie werk en een deel van het bestuurswerk van de Eerste Jan Ligthart te hebben vormgegeven, maakte zij een keuze om dat werk te gaan doen dat dichterbij haar hart lag. Door middel van een uitgebreide werving en selectiecampagne werd per 1 augustus 2009 dhr. Kees van Willigen benoemd als directeur van de Eerste Jan Lighthartschool.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim percentage van de stichting is 4,39% over 2009. Hierbij opgemerkt dat dit percentage is gebaseerd op 7 maanden Jan Ligthartgroep Tilburg en 5 maanden de voormalige SBNOTw. Immers het samenvoegen van de 1^e Jan Ligthart en de SBNOTw op personeelsgebied in de administratie heeft plaatsgevonden per 1 juni 2009. Dit bemoeilijkt het correct presenteren van o.a. de verzuimcijfers in getallen en grafieken.

Ter vergelijking met die 4,39%: het gemiddelde verzuimpercentage over 29 besturen aangesloten bij SROL met in totaal 370 scholen bedraagt 6,69% en voor besturen met 3-5 scholen binnen SROL bedraagt dit 5,22%.

De sturing vindt plaats op schoolniveau. De ziekteverzuim percentages per school:

JL Rendierhof	6,49 %
1 ^e JL school	2,10 % (vanaf 1-6-2009)
JL Huibeven	5,07 %
JL Driecant	1,47 %
Bestuursbureau	0,00 %

Vijf keer per jaar wordt een SMT gehouden waarin de medewerkers van de scholen besproken worden. Vooral het niet werk gerelateerde ziekteverzuim is toegenomen. Als gevolg van een opvallend hoog ziekteverzuim bij "nieuwe" ouders heeft de stichting een aanbod gedaan aan het personeel in samenspraak met de ARBO dienst. Dit aanbod bestond uit een gerichte training in timemanagement die door de werkgever betaald werd. De animo was nihil. De oorzaak ervan lag in het feit dat de training in de eigen tijd plaats moest vinden.

	JL groep Tilburg 2009	Benchmark SROL 2009	Best Practice SROL 2009	Landelijk 2008
Verzuimpercentage	4,39%	6,69 %	4,31%	6,00%
Meldingsfrequentie per jaar	1,15	1,17	0,85	1,11
Gemiddelde verzuimduur in dagen	17,52	22,4	9,19	16,86
Gebbruiksopname % BAPO per 1-8-2009	61,7 %	56,8 %	41,5 %	

Het landelijk gemiddelde verzuim basis onderwijs is gebaseerd op de publicatie Verzuim en vervanging in het primair onderwijs 2008 van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van november 2009.

De dalende trend van het landelijke ziekteverzuimpercentage is in 2007 ten einde gekomen. Bijgesloten figuur illustreert dat het verzuimpercentage voor onderwijzend personeel in het basis onderwijs (BO) met 5,94 % voor 2007 is gestegen naar 6,00 % voor 2008.

Figuur S.1.1 Ziekteverzuimpercentage OP in BO en SBAO/WEC, 1999 – 2008

Opvallend is dat de landelijke stijging in 2008 vooral toe te rekenen is aan het onderwijzend personeel boven de 55 jaar. In het basis onderwijs is er bij deze leeftijdsgroep sprake van een stijging van 0,4 % en in het speciaal onderwijs (SO) een toename van 1,1 %. In 2008 is voor andere leeftijdsgroepen in zowel BO als SO het verzuimpercentage juist licht gedaald.

De landelijke meldingsfrequentie van ziektegevallen wijkt met 1,11 BO en 1,39 SO voor 2008 nauwelijks af ten opzichte van 2007 met 1,10 voor BO en 1,40 voor SO. De gemiddelde verzuimduur is in 2008 vrijwel onveranderd met 17 dagen voor BO en 15 dagen voor SO. Voor de JL groep Tilburg bedragen deze cijfers voor 2009 1,15 resp. 17,52 dagen.

De tabel vat dit landelijke beeld nogmaals samen.

Tabel B 1.1 Verzuimcijfers ziekteverzuim onderwijzend personeel

Onderwijs-soort	Achtergrond-kenmerk	VZP06	VZP07	VZP08	MF06	MF07	MF08	GZD06	GZD07	GZD08
BO		5,83	5,94	6,00	1,08	1,10	1,11	17,23	17,07	16,86
SBAO/WEC		6,30	6,77	6,68	1,38	1,40	1,39	15,26	15,27	15,37
PO		5,90	6,07	6,11	1,12	1,14	1,16	16,90	16,77	16,59
	Leeftijd									
BO	< 35 jaar	4,43	4,41	4,38	1,25	1,29	1,29	11,57	11,45	11,27
BO	35-44 jaar	5,37	5,58	5,51	1,08	1,09	1,13	15,71	15,61	15,30
BO	45-54 jaar	6,15	6,38	6,34	1,00	1,03	1,03	19,62	19,60	19,17
BO	55-65 jaar	7,91	7,97	8,33	0,95	0,96	0,98	26,61	25,58	25,58
SBAO/WEC	< 35 jaar	5,58	6,07	5,66	1,60	1,65	1,64	11,23	11,57	10,91
SBAO/WEC	35-44 jaar	6,07	6,68	6,16	1,50	1,50	1,46	13,71	14,12	13,43
SBAO/WEC	45-54 jaar	6,53	6,76	6,51	1,28	1,29	1,28	16,75	16,65	16,47
SBAO/WEC	55-65 jaar	7,19	7,94	9,06	1,12	1,15	1,14	22,74	21,51	24,73

Landelijk heeft ruim driekwart van het onderwijzend personeel zich na een week ziekte weer beter gemeld. Vanaf dan neemt het aantal betermeldingen af. Na een jaar is nog 3,2% van de zieken ziek. Een kwart van de ziektegevallen van onderwijsgeevenden ouder dan 55 jaar duurt langer dan twee weken. Voor onderwijsgeevenden jonger dan 25 jaar duurt slechts 8% van de ziektegevallen langer dan twee weken. Dit patroon verschilt niet van eerdere jaren.

Bij de meeste provincies is een kleine daling waar te nemen in het verzuim BO voor 2008. Volgens de publicatie is het BO ziekteverzuimpercentage voor provincie Noord-Brabant 5,6% en is daarmee lager dan in 2007 (5,7%).

Onderwijssoort	Achtergrondkenmerk	VZP06	VZP07	VZP08	MF06	MF07	MF08	GZD06	GZD07	GZD08
BO	Utrecht exclusief Utrecht-stad	5,56	5,65	5,67	1,01	1,05	1,08	17,68	17,67	16,28
BO	Zeeland	4,78	5,39	5,29	0,95	0,99	0,98	15,09	14,66	17,69
BO	Noord-Brabant	5,51	5,70	5,60	0,95	1,04	1,05	18,08	17,24	17,42
BO	Limburg	6,37	6,09	6,44	1,01	1,02	1,06	18,44	19,10	17,33
BO	Amsterdam	7,22	6,78	7,71	1,54	1,52	1,43	15,73	14,72	15,39

Landelijk gezien blijkt dat besturen met minder dan tien scholen een beduidend lager verzuim hebben.

Vervolg tabel B 1.1 Verzuimcijfers ziekteverzuim onderwijzend personeel

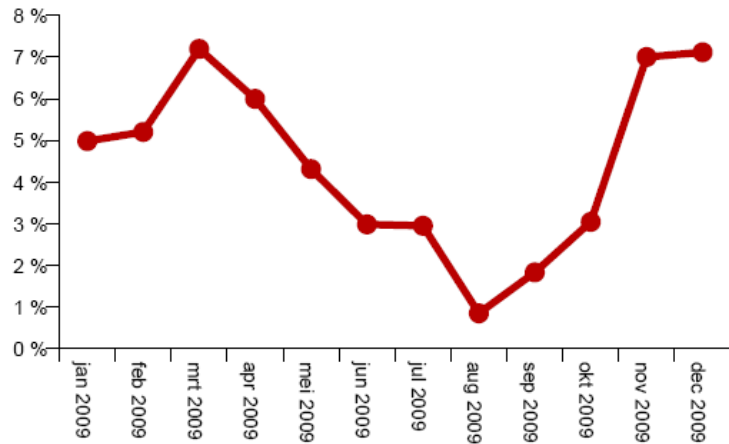
Onderwijssoort	Achtergrondkenmerk	VZP06	VZP07	VZP08	MF06	MF07	MF08	GZD06	GZD07	GZD08
	Schoolgrootte									
BO	kleiner dan 10	5,96	5,66	5,11	0,90	0,97	0,88	20,58	17,06	18,44
BO	> = 10 en < 20	5,82	5,85	5,76	0,96	0,98	0,98	18,63	18,83	17,44
BO	> = 20 en < 50	5,73	5,92	6,02	1,10	1,12	1,12	16,89	16,72	16,91
BO	groter dan 50	6,34	6,35	6,35	1,27	1,29	1,33	15,93	16,08	15,80
SBAO/WEC	kleiner dan 20	6,67	9,80	10,97	0,95	1,06	1,06	26,02	25,94	32,24

Als we de resultaten van de JL groep Tilburg vergelijken met bovenstaande tabel dan blijkt dat het verzuim als laag gekwalificeerd kan worden met 4,39% in 2009. Hierbij nogmaals opgemerkt dat dit niet het volledige jaar 2009 van de totale JL groep is.

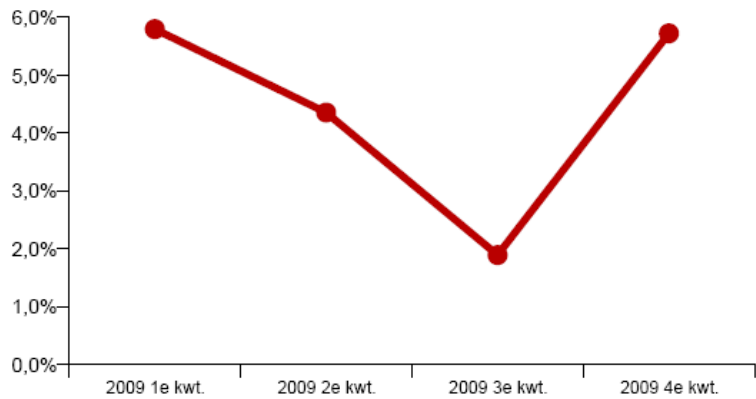
Onderstaand volgen enkele dwarsdoorsneden op stichtingsniveau. Hieruit blijkt ondermeer dat, in tegenstelling tot het landelijk gemiddelde, de hoogste score voor de JL groep zit in de leeftijdscategorie 55-65 jaar. Daarnaast heeft het OP de laagste verzuimscore. Verder is het opvallend dat er een flinke daling in augustus te zien is die vervolgens omgezet wordt in een flinke piek vanaf november.

Verzuimpercentage

Maand	
januari 2009	4,98 %
februari 2009	5,20 %
maart 2009	7,20 %
april 2009	6,00 %
mei 2009	4,31 %
juni 2009	2,99 %
juli 2009	2,95 %
augustus 2009	0,86 %
september 2009	1,84 %
oktober 2009	3,05 %
november 2009	7,00 %
december 2009	7,11 %

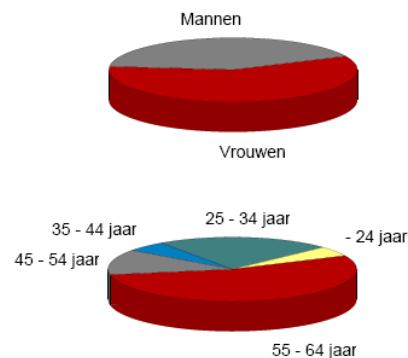
Kwartaal	
1e kwartaal 2009	5,79 %
2e kwartaal 2009	4,35 %
3e kwartaal 2009	1,89 %
4e kwartaal 2009	5,72 %

Verzuimpercentage

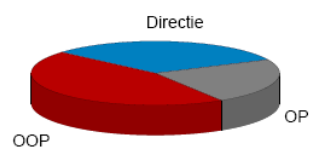
Leeftijdscategorie

	Mannen	Vrouwen	Totaal:
- 24 jaar	-	1,11 %	1,11 %
25 - 34 jaar	0,48 %	6,00 %	5,35 %
35 - 44 jaar	0,11 %	1,46 %	1,22 %
45 - 54 jaar	2,07 %	3,41 %	3,00 %
55 - 64 jaar	12,15 %	12,88 %	12,64 %
Totaal:	3,29 %	4,68 %	4,39 %

Functiecategorie

	Mannen	Vrouwen	Totaal:
Directie	6,78 %	3,98 %	5,50 %
OOP	-	12,16 %	7,85 %
OP	3,14 %	4,21 %	4,02 %
Totaal:	3,29 %	4,68 %	4,39 %

Medewerkers

Ultimo het verslagjaar telde de JL groep 164 medewerkers. Hieronder treft u overzichten: leeftijdsopbouw, uitsplitsing vanaf 50 jaar en de verdeling van het aantal mannen en vrouwen aan.

Leeftijdsopbouw:

Leeftijdsopbouw

Peildatum
12-01-2010

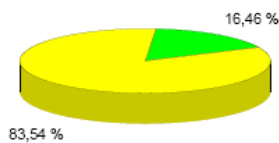
97917 STICHTING JAN LIGTHARTGROEP TILBURG

Totalen : Bestuur

Leeftijdscategorie	Leeftijdscategorie		Aantal:
	Mannen	Vrouwen	
20 - 24	0	5	5
25 - 29	0	18	18
30 - 34	4	22	26
35 - 39	3	19	22
40 - 44	1	16	17
45 - 49	6	19	25
50 - 54	8	23	31
55 - 59	5	10	15
60 -	0	5	5
Aantal:	27	137	164

Uitsplitsing vanaf 50 jaar	Uitsplitsing vanaf 50 jaar		Aantal:
	Mannen	Vrouwen	
50	2	5	7
51	2	3	5
52	2	5	7
53	2	8	10
54	0	2	2
55	0	4	4
56	2	2	4
57	2	0	2
58	1	2	3
59	0	2	2
60	0	1	1
61	0	3	3
62	0	1	1
Aantal:	13	38	51

Verdeling man - vrouw

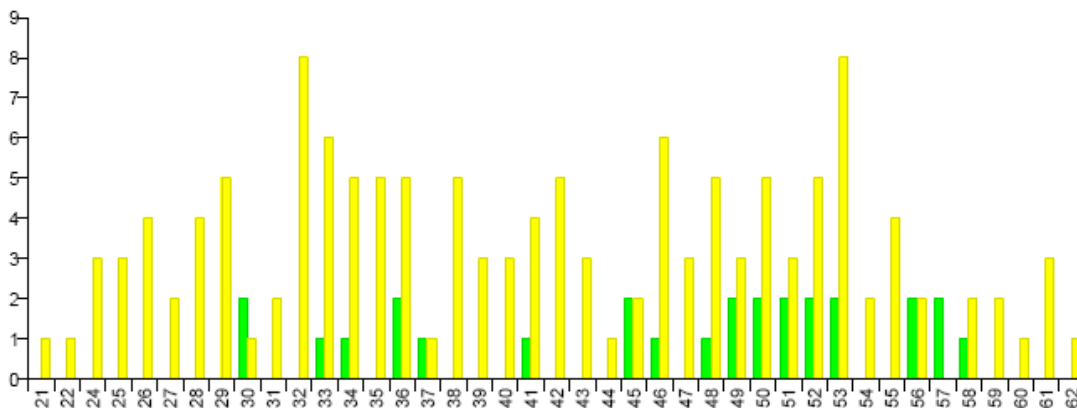

Mannen
Vrouwen

	Mannen	Vrouwen	Totaal
Gemiddelde:	46,5	41,2	42,1

Verdeling man - vrouw:

Leeftijdsopbouw man - vrouw

Trendontwikkeling leerlingen en FTE's

Onderstaande tabellen geven de trendontwikkeling van het aantal leerlingen en FTE's weer.

	2009	2008	2007
Aantal leerlingen Per 1 okt van het jaar	1.847	1.903	1.890
Aantal groepen (MI) per 1 okt van het jaar	80	83	81
Aantal FTE's (excl.BAPO)	122,4	120,6	117,8
Aantal leerlingen: aantal FTE	15,1	15,8	16

De JL groep Tilburg is het bevoegd gezag van 4 scholen voor basisonderwijs in de gemeente Tilburg. Het totale leerlingenaantal van de JL groep laat een daling zien van 3% ten opzichte van 2008.

Aantal leerlingen

		1-10-2009	1-10-2008
08CP	JL Rendierhof	649	667
15DX	1e Jan Ligthartschool	266	291
23DW	JL Huibeven	496	518
27CC	JL Driecant	436	427
	JL groep Tilburg	1847	1903

Uit bovenstaand overzicht van de scholen van de stichting valt af te lezen dat 3 scholen een dalend leerlingenaantal hebben gekend, en dat alleen de JL Driecant een stijging laat zien.

De toekomstige baten zijn gekoppeld aan het aantal leerlingen. Een van de uitgangspunten van de lumpsum bekostiging is structurele uitgaven te dekken met structurele baten. Door een daling in het leerlingenaantal komen de baten onder druk te staan. Een ruwe schatting leert dat een afname van 1% in leerlingen voor de JL groep een afname van € 75.000 in Rijksbijdragen zal betekenen. In de praktijk komt het er de komende jaren vooral op neer in staat te zijn tijdig personele verplichtingen aan een teruglopende lumpsum bekostiging.

Bezoldiging bestuurder.

Bevoegd gezagsorganen in het primair en voortgezet onderwijs konden tot voor kort volstaan met de collectieve opgave van de bezoldiging van het bestuur in het jaarverslag. Voor het po en vo was in het Controleprotocol 2009 namelijk een uitzondering op de Regeling jaarverslaggeving onderwijs opgenomen. De Regeling jaarverslaggeving onderwijs verplicht een opgave op naamsniveau.

Aangezien de RvT niet op de loonlijst staat hoeft dit voor hen niet. De loonkosten voor de bestuurder bedroegen over 2009 € 99.907,00 (2008: € 78.450)

Huisvesting

In 2009 is wederom veel geïnvesteerd in de gebouwen. Het achterstallige onderhoud van de EIJL is volledig weggewerkt. De eerste Jan Ligthart deed mee aan de pilot frisse

scholen die met de gemeente afgesproken werd. In 2009 is het gebouw uitgerust met het OPTIMAVENT systeem. Dit systeem meet de temperatuur en CO2 in de klassen en past zijn luchttoevoer hierop aan. Tijdens de aanleg dreigde een en ander mis te gaan doordat er door de aannemer door de constructie werd geboord. Ondanks garanties van diverse deskundigen dat dit geen risico opleverde is door het bestuur besloten voor de zekerheid stempels te plaatsen en de ouders hierover te informeren. De constructie werd aangepast en het systeem is in gebruik genomen. Na de kinderziektes verholpen te hebben zal in 2010 de fine tuning ingesteld worden.

Daarnaast zijn de gymzaal, het schoolplein en de lichtstraat aangepast.

De Jan Ligthart Huibeven heeft samen met Kinderstad een kindercentrum gerealiseerd, Gebruik werd gemaakt van de gelden functionele opwaardering. De school komt hiermee onder een dak te zitten met de peuterspeelzaal, de kinderdagopvang en een speciale zorggroep van Amarant. In januari 2010 werd het gebouw officieel in gebruik genomen. In 2010 zullen we inhoudelijk doorbouwen op het concept: "Kindercentrum Huibeven"

Bij de Jan Ligthart Rendierhof werd het regulier onderhoud uitgevoerd en zijn er steeds terugkerende problemen met de temperatuur in het gebouw. Ondanks dat het gebouw voldoet aan het bouwbesluit, de wettelijke normen en de toegestane waarden van CO2 niet overschrijdt, is er sprake van onvrede bij de gebruikers. Aangezien huisvesting gefinancierd dient te worden door de gemeentelijke overheid en hier geen stichtingsgelden voor gebruikt mogen worden, zal dit dilemma nog wel enige tijd voortduren. Getracht wordt om met de realisatie van het kindercentrum Rendierhof (2010-2011) het klimaat probleem waar mogelijk mee te nemen. De Rendierhof kon geen gebruik maken van de subsidie frisse scholen omdat het niet voldeed aan de richtlijnen van het ministerie.

Jan Ligthart Driecant is een huurgebouw. Het onderhoud komt volledig tot last van de gemeente. Gedurende het jaar waren er zorgen rond het schoonhouden van het gebouw. In het gebruikersoverleg is hier volop aandacht voor geweest. Het gebouw viel binnen de regels die gesteld werden binnen het project frisse scholen. Doordat de besturen onderling er niet in slaagden een prioriteiten lijstje op te stellen van gebouwen die bij voorkeur aangepakt dienden te worden kwam JL Driecant, op voordracht van de gemeente Tilburg, in aanmerking voor klimaataanpassingen. Dit zal in 2010 plaats vinden.

Gebeurtenissen na de balansdatum

In het jaarverslag 2008 is aangegeven dat AKROS het administratiekantoor van de SBNOTW en de eerste Jan Ligthartstichting was. Op 1 januari 2008 is deze dienstverlening formeel geëindigd.

Voor 30 augustus 2007 maakte de stichting SBNOTW deel uit van het algemeen bestuur van de stichting Akros onderwijsbureau. AKROS Onderwijsbureau verleende administratieve diensten aan school besturen die lid waren van de centrale dienst en leverde diensten aan schoolbesturen op offerte basis. Voor de SBNOTW gold, dat zij tot bovengenoemde datum lid waren van de Centrale Dienst. Voordat de afgevaardigde van de SBNOTW zijn lidmaatschap opzegde is er contact geweest met de voorzitter van het DB van Akros onderwijsbureau. Hierin is besproken dat we als stichting niet eens waren met de koers van het DB en diens gevolge uit zouden treden. Desgevraagd gaaf de voorzitter aan dat er een omissie in de statuten van de stichting stond, waardoor er geen sprake was van een opzegtermijn. Dit werd in een later telefoongesprek bevestigd door de advocaat waar de statuten zijn opgemaakt.

Na dit overleg heeft SBNOTW zich uitgeschreven uit de centrale dienst en heeft het zijn contract voor de normale dienstverlening (AK kantoor) per 1 januari 2008 beëindigd. (Dit was al per 1-1-2007 pro forma beëindigd.)

In de eerstvolgende vergadering van het algemeen bestuur van Akros onderwijsbureau op 15 november ontvingen de leden van de CD een schrijven. Ondanks dat de SBNOTW toen al geen lid meer uitmaakte van de CD van AKROS onderwijsbureau ontvingen we wel de uitnodiging en het schrijven. Hierin stond vermeld:

"Het dagelijks bestuur heeft een onderzoek laten verrichten naar de rechten en plichten van de leden van de CD en welke afspraken gemaakt kunnen worden bij het evt uittreden als lid van de CD. ... Gebleken is dat er weinig jurisprudentie mbt dit onderwerp voorhanden is. Zoals u weet geven onze statuten in deze weinig houvast. Wij zijn dan ook voornemens om op 15 november a.s. een voorstel te presenteren waarin geregeld wordt op welke wijze de gevolgen van een eventueel uittreden van een lid van de centrale dienst tussen de leden wordt verrekend."

De SBNOTW was toen al uitgeschreven uit de CD (zie KVK) en had dit middels een aangetekend schrijven aangegeven.

Daarnaast komt in de vergadering van 15 november een stuk op tafel waarin vermeld staat dat 2006 afgesloten wordt met een verlies van € 723.672 Euro. Gezien het feit dat SBNOTW in dat jaar in de CD zat werd gesteld dat we een percentage van onze omzet, 1,62 % zijnde € 11.699 af moesten dragen.

Het verlies over 2006 is door de SBNOTW dus meebetaald. Op 10 december 2007 ontvingen we een brief van de interim directeur van AKROS dat het Algemeen bestuur op 15 november besloten heeft dat met terugwerkende kracht(?) per 28 juni 2007 al die leden van de centrale dienst die hun lidmaatschap daarvan gaan opzeggen, respectievelijk diegene die in 2007 hun lidmaatschap reeds hebben opgezegd een percentage van het tekort over 2007 een percentage van de personele kosten over 2007 en een percentage van de inventaris (afschrijvingen) over 2007 dienen terug te betalen. (Voor de SBNOTW ging het om een bedrag van € 96.994) De berekening is incorrect omdat de personele lasten en inventarislasten al in de exploitatiebegroting zitten. Het verlies bedraagt dus € 1.039.189 en niet € 7.571.689 (zijnde verlies + 6.292.500 personele kosten en 240.000 afschrijvingskosten).

Het bestuur van de SBNOTW heeft bij herhaling telefonisch, schriftelijk en schriftelijk aangetekend) geprobeerd in contact te komen met het bestuur van AKROS. Echter op geen enkele brief is een reactie teruggekomen.

Samenvattend is het bestuur het niet eens met de rechtsgeldigheid van de claim die door AKROS onderwijsbureau gelegd wordt op SBNOTW(= besluit met terugwerkende kracht genomen op 15 november) de willekeur (een bestuur wel dagvaarden andere niet) en met de hoogte van de claim (€ 13.301 ipv € 96.994) Tot slot heeft SBNOTW nog recht op een renteopbrengst van € 10.418,44 van Akros.

AKROS Onderwijsbureau heeft inmiddels een dagvaarding gestuurd naar de Jan Ligthartgroep. De belangen van de Jan Ligthartgroep worden behartigd door advocaat B. van Schaick. Het verloop en uitspraak over dit proces zijn onzeker.

Financieel beleid

Financiën op balansdatum:

Onderstaand een overzicht en analyse van de financiële situatie op de balansdatum. Aangezien financiën op de balansdatum een momentopname betreft en sturing plaats dient te vinden over jaren heen, is een trend in de ontwikkeling van de verhoudingscijfers inzichtelijk gemaakt. De vergelijkende cijfers 2008 geven de cijfers weer inclusief de 1^e Jan Ligthartschool, dus alsof er al sprake was van een fusie in 2008. Dit om de vergelijkbaarheid van de cijfers weer te geven.

De bij de kengetallen getoonde grafieken zijn afkomstig van de publicatie financiële gegevens van Dienst Uitvoering Onderwijs Centrale Financiën Instellingen (DUO-CFI) en geven de scores voor de betreffende kengetallen voor de JL groep weer in vergelijking met het landelijke gemiddelde voor schoolbesturen in het beleidsterrein PO van gelijke grootte.

Het balanstotaal van de JL groep Tilburg bedraagt ultimo 2009 € 3.238.559 ten opzichte van een balanstotaal van € 3.725.509 ultimo 2008. Het resultaat baten en lasten bedroeg over 2009 € 74.802 negatief ten opzichte van een negatief resultaat van € 156.539 in 2008.

Actualiteit / Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving

De berichtgeving over financiële reserves en voorzieningen bij schoolbesturen en de invoering van Titel 9 Boek 2 BW met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ660), de gevolgen daarvan in relatie tot het inrichten van een voorziening voor toekomstige BAPO verplichtingen zal niemand ontgaan zijn.

Dat er in januari en februari 2010 geluiden zijn geventileerd om wet en regelgeving aan te passen betreffende de BAPO regeling is buiten beschouwing gelaten, omdat deze mogelijke verandering pas betekenis gaat krijgen voor de jaarrekening 2010. De gang van zaken voor 2009 blijft zoals die ook voor 2008 gold.

BAPO problematiek

Eind februari 2009 heeft de Raad voor de Jaarverslaggeving zich opnieuw gebogen over de BAPO-problematiek in de jaarrekeningen in het primair en voortgezet onderwijs.

De BAPO-problematiek ontstond doordat de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving vanaf de jaarrekening 2008 volledig gevolgd moeten worden (RJ 660) en dit in de ogen van OCW ongewenste effecten op het vermogen kan hebben. Eerder overleg op 28 januari leidde niet tot een oplossing, omdat de Raad vasthield aan het onverkort toepassen van de Richtlijnen en OCW niet akkoord wilde gaan met een strakke oormerking van de BAPO-component in de lumpsumbekostiging, aangezien dit haaks staat op de filosofie achter de lumpsum bekostiging.

Het overleg op 25 februari 2009 heeft uiteindelijk geleid tot een voor beide

partijen aanvaardbare tijdelijke oplossing. Deze oplossing houdt in dat er een speciale ministeriële regeling wordt opgesteld, die beoogt de toepassing van RJ 271 voor wat betreft de BAPO tijdelijk (voor de jaarrekeningen 2008 en 2009) op te schorten. In de toelichting bij de jaarrekening moeten de scholen wel een berekening opnemen van een BAPO-voorziening, waarbij ook rekening wordt gehouden met de baten. Maar deze voorziening blijft buiten de jaarrekening en leidt niet tot vermogensmutatie. Deze werkwijze geeft tijd om het totale BAPO-effect bij alle scholen nader in kaart te brengen en een permanente oplossing te vinden. Want de Raad heeft uitdrukkelijk gesteld dat er uiterlijk 1 januari 2010, dus vanaf het verslagjaar 2010, een definitieve oplossing komt, want het permanent buiten werking stellen van een deel van de RJ is een voor de Raad onbespreekbare weg. De Raad zal nu verder niets publiceren over de BAPO-problematiek, de OCW-regeling gaat buiten de Raad om.

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft in een brief met bijlage, gedateerd 26 februari 2009, de ministeriële regelgeving die wordt voorbereid, met daarbij de werkwijze voor de jaarrekeningen over 2008 en 2009 uiteengezet. {Start citaat}.

- Besturen nemen in de toelichting in de jaarrekening een onderbouwde berekening op voor een BAPO-voorziening zoals bedoeld in de eerdergenoemde brief van 18 december 2008. Deze berekening maakt onderscheid tussen de toekomstige BAPO-lasten en de toekomstige BAPO-baten.
- Besturen vermelden bij deze berekening hoe zij voornemens zijn de toekomstige BAPO-lasten te kunnen opvangen;
- Besturen verwerken de BAPO in hun balans en exploitatierekening 2008 en 2009 niet anders dan in het voorgaande verslagjaar. (bestendige gedragslijn).

Aan de hand van de berekeningsresultaten zoals die zullen blijken in de jaarverslagen over 2008 zal een nadere evaluatie plaatsvinden van het totale effect. Deze zullen mede input zijn voor het zoeken en vinden van een permanente oplossing voor het verslagjaar 2010 e.v.

De publicatie van de eerdergenoemde ministeriële regeling volgt zo spoedig mogelijk.

Bijlage bij brief AD/104458 d.d. 26-02-09 Berekening benodigde voorziening BAPO 2008.

1. Maak een overzicht van de personeelsopbouw in 2008 in de leeftijd van 47 t/m 64 jaar, gesplitst in directie, onderwijsondersteunend personeel en onderwijsgevend personeel.
2. Bepaal de verwachte BAPO-deelname in een percentage: Welk percentage van het aantal FTE zal gebruik maken van de BAPO-regeling?
3. Bepaal het gemiddelde aantal BAPO-uren per leeftijdscategorie: Hoeveel uren BAPO neemt elk personeelslid dat gebruik maakt van de BAPO-regeling? Maximaal is dit 170, respectievelijk 340 uur, tenzij gebruik wordt gemaakt van flexibele BAPO, waarbij de totale aanspraak wel op hetzelfde maximum uitkomt.
4. Bepaal de blijfkans, het verwachte moment van uittreden en de daarbij behorende totale BAPO-aanspraken.
5. Bepaal per leeftijdscategorie de benodigde voorziening in FTE. Voor de leeftijdscategorieën van 52 jaar en ouder moeten alleen de nog resterende aanspraken worden opgenomen.
6. Bepaal het niveau van de voorziening per ultimo 2008. In 2008 is dat als volgt:
Voor 47 jaar: 10% van het berekende bij 5.
Voor 48 jaar: 30% van het berekende bij 5.
Voor 49 jaar: 50% van het berekende bij 5.
Voor 50 jaar: 70% van het berekende bij 5.
Voor 51 jaar: 90% van het berekende bij 5.
52 t/m 64 jaar: 100% van het berekende bij 5.
7. Vermenigvuldig de uitkomsten van 6 de jaarlijkse salariskosten, die voor rekening zijn van de werkgever.

8. Bereken de contante waarde van de uitkomsten van 7.
9. Saldeer met de contante waarde van de inkomsten (2% van GPL bekostiging).{Einde citaat}.

Op basis van bovenstaand geciteerde uitgangspunten van OCenW is voor bevoegd gezag 97917 een calculatie voor de BAPO voorziening gemaakt. Hierbij rekening gehouden met

- het gebruikers percentage 54,8 %(SBNOTw) en 62% (1eJL)
- rente percentage 4,5 %
- geldswaarde € 4.500 voor 170 BAPO uur. € 60.300 * (170/1659) * 72,69 % WG-deel
- blijfkans per leeftijdsgroep vanaf 47 jaar van 80 %, 83, 86, 89, 92 tot 97 % voor 52 jaar en ouder
- totale BAPO verplichting is gesaldeer met de contante waarde van toekomstige 2% lumpsum vergoeding. Jaarlijks te verwachten inkomsten bedragen 2% van € 5,45 mln. is €109.000. Netto contante waarde is ca. € 1,32 mln. Buiten beschouwing gelaten dat de inkomsten, gelieerd aan het leerlingenaantal, zullen fluctueren de komende jaren.

Resultaten

2008	97917 JL groep	97917 JL groep	97917 JL groep	97917 JL groep	97904 1eJL	97904 1 ^e 1eJL
€	Absolute waarde	Contante waarde	Absolute waarde	Contante waarde	Absolute waarde	Contante waarde
Oude rechten	0	0	0	0	0	0
Nieuwe rechten	1.808.736	1.327.015	1.359.111	1.002.693	449.625	324.322
<i>Totaal verplichting</i>	<i>1.808.736</i>	<i>1.327.015</i>	<i>1.359.111</i>	<i>1.002.693</i>	<i>449.625</i>	<i>324.322</i>
Stand voorziening dec-08	457.458		399.149		58.309	
Inkomst BAPO Lumpsum	109.000		91.000		18.000	
Netto contante waarde toekomstige inkomsten		1.322.215		1.107.557		214.658
<i>SALDO verplichting -/- inkomsten</i>		<i>4.800</i>		<i>-/- 104.864</i>		<i>109.664</i>

Stand voorziening 31-12-08 € 0,5 mln, conform uitgangspunten zoals vermeld B5 jaarrekening in de toelichting op balans.

Komende jaren denkt het bevoegd gezag de BAPO kosten te financieren vanuit de jaarlijkse dotatie. Begroot voor 2010 is € 45.000. Deze dotatie wordt gefinancierd uit 2% lumpsum vergoeding.

Actualiteit / Kapitalisatiefactor

Op 29 september 2009 is het rapport "Financieel beleid van onderwijsinstellingen" van de Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen gepubliceerd. In opdracht van de Minister van Onderwijs en de Minister van Financiën heeft de commissie onderleiding van prof. Dr. F.J.H. Don onderzoek uitgevoerd naar de financieringsstructuren en de financiële risico's van onderwijsinstellingen evenals het in kaart brengen van mogelijkheden tot optimalisatie van de financieringsstructuur.

De aanbevelingen zijn op het gebied van goed financieel beleid en versterking van deskundigheid en tevens versterking van toezicht:

- ❖ Alle instellingsbesturen zouden een meerjarige financiële planning moeten opstellen en een op de eigen situatie toegesneden risico analyse.
- ❖ Versterken van financiële deskundigheid op zowel decentraal niveau als tot aan het toezichtorgaan toe.

- ❖ Excessief spaargedrag nader onderzoeken indien instellingen de bovenste signaleringsgrenzen overschrijden.

Aangezien in het primair onderwijs de inkomsten niet zelfstandig gegenereerd worden door het afzetten van producten of diensten, is de economische zelfstandigheid relatief klein. De commissie is van mening dat naarmate de economische zelfstandigheid kleiner is, de kengetallen voor het eigen vermogen aan betekenis verliezen. De continuïteit van de instelling wordt dan vooral bepaald door het feit dat de instelling van het Ministerie van OC&W een jaarlijkse rijksbijdrage ontvangt en door de kwaliteit van het budgetbeheer. Voor een beoordeling van het vermogensbeheer door een onderwijsinstelling stelt de commissie als vertrekpunt de totale behoefte aan kapitaal centraal in plaats van omvang van vermogen.

Vermogensbeheer:

Wat is de totale kapitaalbehoefte van de instelling? De commissie duidt dit aspect aan met het begrip vermogensbeheer. De wijze waarop de totale kapitaalbehoefte wordt gefinancierd met eigen of vreemd vermogen is een financieringsafweging die secundair is. Het meer gebruik gaan maken van de mogelijkheid van vreemd vermogen, binnen de draagkracht van de exploitatie, zou zelfs meer gangbaar en eenvoudiger moeten worden. Een onderwijsinstelling zou bovendien de mogelijkheid moeten hebben om minder liquide middelen, lees spaargeld, aan te houden ter opvang van risico's, maar deze aan te wenden ter versterking van het onderwijs.

De commissie doet een voorstel tot nieuwe signaleringsgrenzen voor het eerste beoordelingskader voor gezond financieel beleid van de instelling.

Kapitalisatiefactor:

Commissie hanteert kapitalisatiefactor als nieuw kengetal om te signaleren of onderwijsinstellingen hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

Kapitalisatiefactor gedefinieerd als Totaal Kapitaal gedeeld door Totale Baten (TK / TB). Als instellingen meer kapitaal hebben dan past bij de jaarlijkse baten, wordt een deel van dat kapitaal kennelijk niet efficiënt benut. Het hanteren van signaleringsgrenzen is een instrument om het beeld bij deze veronderstelling verder te vormen.

Schoolbesturen in het primair onderwijs hebben zelden gebouwen en terreinen op hun balans staan.

De commissie adviseert een pragmatische implementatie met toetsing van dit kengetal. Met als eerste benadering een bovengrens aan de kapitalisatiefactor van:

35 % voor grote instellingen met > € 8 mln. jaarlijkse baten,

47,5 % voor middelgrote instellingen met € 6.5 mln. jaarlijkse baten,

60 % voor kleine instellingen met < € 5 mln. jaarlijkse baten.

Voor de JL groep geldt, bij een totaal aan baten van € 8,4 mln, het percentage van 35%.

Uiteraard zullen er instellingen boven de signaleringswaarde uitkomen waarbij uit nader onderzoek zal blijken dat er toch geen sprake is van onderbenutting van kapitaal. De commissie adviseert om op basis van ervaringen met deze onderzoeken de signaleringsgrenzen in de toekomst bij te stellen.

Om verwarring te voorkomen adviseert de commissie om het kengetal weerstandsvermogen niet meer te gebruiken. In plaats daarvan zou men enerzijds als bovengrens de kapitalisatiefactor en anderzijds de ondergrens aan het eigen vermogen, via het kengetal solvabiliteit moeten gaan hanteren. Met het oog op de kredietwaardigheid is het wenselijk dat het eigen vermogen toereikend is om de normale financiële risico's op te vangen.

Omdat het voorzieningenbeleid tot de invoering van RJ660 sterk uiteenlopend werd ingevuld, heeft de commissie in haar analyse alle voorzieningen tot het eigen vermogen gerekend. BAPO problematiek heeft daarom geen directe invloed op de aanbevelingen van de commissie. Gedefinieerd als solvabiliteit is (eigen vermogen + voorzieningen) / totale vermogen. De ondergrens gekwantificeerd voor solvabiliteit op 0.2.

De commissie benadrukt deze solvabiliteit te bezien in samenhang met de rentabiliteit. Rentabiliteit is in deze gedefinieerd als saldo baten lasten / totale baten. Waar rentabiliteit en solvabiliteit hoog zijn, kan sprake zijn van overmatig spaargedrag. Indien beide laag zijn, dreigt een probleem van oplopende financieringslasten en structurele tekorten in de staat van baten en lasten. Een negatieve rentabiliteit in enig jaar hoeft niet problematisch te zijn, indien de solvabiliteit hoog is. Wel dient de gemiddelde meerjarige rentabiliteit over een periode van 3 tot 5 jaar binnen de signaleringsgrenzen te blijven van ondergrens 0 % en bovengrens 5 %.

Budgetbeheer:

Wat is de capaciteit van de instelling om tegenvallers op korte en middenlange termijn op te vangen? Er is een financiële buffer benodigd om niet beheersbare risico's op te vangen.

De risico's zijn onder te verdelen in rubrieken:

- Risico's ten aanzien van fluctuatie in leerlingen aantallen
- Risico's t.a.v. kwaliteit onderwijs (beoordeling door Inspectie)
- Risico's t.a.v. personeel (arbeidsconflict, leeftijdsopbouw, salarisindexatie)
- Risico's t.a.v. de organisatie (kwaliteit management rapportage, AO/IC)
- Risico's t.a.v. huisvesting (stand van zaken onderhoud)
- Risico's t.a.v. inventaris en apparatuur (gemiddelde ouderdom)
- Risico's t.a.v. politiek bestuurlijke achtergrond (B&M vergoeding, MI indexatie)

Omdat niet alle risico's zich gelijktijdig zullen voordoen, leidt een eenvoudige optelsom tot overschatting van het totale risico. Afhankelijk van de grootte van de onderwijsinstelling wordt door de commissie een percentage van de totale baten geadviseerd als buffer.

Risicomarges worden voor een eerste beoordeling als volgt gekwantificeerd:

- 5 % voor grote instellingen met > € 8 mln. jaarlijkse baten,
- 7,5 % voor middelgrote instellingen met € 6.5 mln. jaarlijkse baten,
- 10 % voor kleine instellingen met < € 5 mln. jaarlijkse baten.

Een dergelijke kwantificering is bruikbaar voor een eerste beoordeling, maar kan en mag niet in de plaats komen van een op maat toegesneden risico analyse. De bevindingen uit het rapport van september 2009 zijn van belang bij de nadere standpuntbepaling door het ministerie ten aanzien van de vermogens in het primair onderwijs.

Op 26 januari 2010 heeft in een brief, met het overzicht van financiële gegevens van scholen, de staatssecretaris van Onderwijs aan de Tweede Kamer laten weten, dat de Inspectie van het Onderwijs nader onderzoek gaat doen naar de financiën van scholen die boven de kapitaal norm van de commissie Don uitkomen. Van basisscholen zou 55 % te veel geld op de plank hebben liggen. Hier kunnen in de praktijk goede redenen voor zijn, daarom is elke beoordeling maatwerk. De 400 scholen die het meeste afwijken van de norm of veel vermogen combineren met lage kwaliteit, worden het eerste onderzocht, zo stelt de brief.

Concreet betekent bovenstaand budgetbeheer en vermogenspositie voor de JL groep Tilburg dat de financiële benodigde buffer ter opvang van risico's € 420.000 bedraagt (5% v. totale baten van € 8,4 mln).

Kapitalisatiefactor is: (totaal kapitaal excl boekwaarde gebouwen / terreinen) / totale baten

Kapitalisatie factor	Realisatie	Commissie Vermogensbeheer Normering	Gemiddelde SROL school
2009	38 %	35 %	
2008	46,1 %	35 %	42,2 %

Met een kapitalisatiefactor 38 %, afgezet tegen de norm 35 %, is de voorzichtige conclusie dat deze weliswaar de aangegeven normering overschrijdt, maar dat nader onderzoek door de Inspectie niet direct te verwachten is, mede ook ingegeven door de scores van de kengetallen solvabiliteit 2 (0,73) en negatieve score van de rentabiliteit (-0,9%). Directe actie is dan ook niet benodigd, wel blijft het zaak om in 2010 en verder dit aspect te blijven monitoren.

Hieronder volgt een nadere analyse van de kengetallen. Vooralsnog zijn de dezelfde kengetallen met een ongewijzigde definitie beoordeeld als vorig jaar. In de toekomst gaat dit mogelijk veranderen.

Kengetallen

Weerstandsvermogen:

In hoeverre kan het bestuur zich een tekort in de exploitatie permitteren in relatie tot de opgebouwde reserves. Het geeft het bestuur inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een percentage van de jaarlijkse rijksbijdragen, omdat bij een goede kostenbeheersing met name een afname van de rijksbijdragen middels het weerstandsvermogen moet kunnen worden opgevangen. Een eenduidige norm is niet aan te geven. Bepalende factoren zijn:

- Het aantal scholen; hoe meer scholen bij het bestuur zijn aangesloten, des te meer mogelijkheid tot interne risicospreiding.
- Omvang bestuur; een grotere omvang geeft meer flexibiliteit in de kostenstructuur door de betere personele mobiliteit.
- Kostenbeheersing; vereist een goed functionerende p&c cyclus.
- Afwijkingen t.o.v. het landelijke gemiddelde; bij ongunstige afwijkingen wordt een hoger weerstandsvermogen geadviseerd.
- Onzekerheid in ontwikkelingen bekostigingsstelsel en toepasbaarheid nieuwe Richtlijn Jaarverslag Onderwijs in 2008.

Het weerstandsvermogen is:
(eigen vermogen +/- materiële vaste activa) / totale rijksbijdragen

Weerstandsvermogen %	Realisatie	Landelijk gemiddelde 3 tot 5 scholen BaO	Gemiddelde SROL 3 tot 5 scholen BaO	DUO/CFI-norm
2009	6,57		23,15	15.0-20.0
2008	9,32	26	18,47	

Gezien de trend van de laatste jaren is er sprake van een matige score. De realisatie van de stichting is in 2009, evenals in 2008, aanzienlijk lager dan de DUO/CFI-norm. Het

weerstandsvermogen steekt ook schraal af in vergelijking tot het landelijke en het SROL-gemiddelde voor besturen van gelijke grootte. Het SROL gemiddelde totaal bedraagt over 2009 14,9%. Echter, doordat bijna al deze besturen OLP niet activeren, geeft het SROL gemiddelde een vertekend beeld. Het activeren van OLP beïnvloedt bij de JL groep het weerstandsvermogen met bijna 2% in 2009.

Doordat er vier scholen bij de stichting zijn aangesloten, bestaat er de mogelijkheid tot bepaalde risico spreiding. Opgemerkt dient te worden, dat de stichting het integraal personeelsbeleid belangrijk vindt en ontwikkeling en arbeidsmobiliteit hoog op de agenda heeft staan. Dit heeft een positief effect op flexibiliteit in de kostenstructuur.

Het weerstandsvermogen is (conform definitie VO & accountantsverslag Govers):

Eigen vermogen / Totale Baten (incl. financiële baten, excl. buitengewone baten)

Weerstandsvermogen %	Realisatie	Normering	Gemiddelde SROL 3-5 scholen BaO
2009	19,9	10.0 – 40.0	28,03
2008	21,9		24,04

Vuistregel is als dit kengetal tussen 10 en 40 % scoort er sprake is van het middengebied. Lager dan 10 % kan duiden op een risicovolle situatie met mogelijk te weinig reserves. Hoger dan 40% kan duiden op te grote financiële reserves. Tegen het licht van deze vuistregel kan het weerstandsvermogen van stichting betiteld worden als goed. Ten opzichte van het gemiddelde van 3-5 scholen scoort de JL groep minder goed. Doordat de JL groep een hoog saldo materiële vaste activa heeft, scoort het weerstandsvermogen, zoals berekend op de vorige pagina, zo laag onder de norm. In de bovenstaande definitie is dit niet aan de orde.

Gebaseerd op de norm van 25 % van de totale baten (€ 8,4 mln.) is een minimaal niveau van €2,1 mln. aan eigen vermogen vereist. Het eigen vermogen ultimo 2009 bedraagt €1,7 mln, waarvan € 0,8 mln. algemene reserve. Waakzaamheid blijft geboden en om de score van dit kengetal in de toekomst te verbeteren, dient een positief saldo baten en lasten nagestreefd te worden.

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan of een organisatie voldoende geld beschikbaar heeft om aan de direct opeisbare betalingsverplichtingen te kunnen voldoen.

Een goede liquiditeitsratio illustreert het vermogen van een organisatie om crediteuren tijdig (op korte termijn) te kunnen betalen.

Liquiditeit (current ratio) is:

(kortlopende vorderingen + liquide middelen) / kortlopende schulden

Liquiditeit Current ratio	Realisatie	Landelijk gemiddelde 3 tot 5 scholen BaO	Gemiddelde SROL 3 tot 5 scholen BaO	DUO/CFI-norm
2009	2,30		2,46	1,20
2008	3,24	3,02	2,82	

Het bestuur hanteert als streefwaarde de DUO/CFI normering van 1.20.

De liquiditeit laat een daling zien tov 2008, maar ligt nog boven de DUO/CFI-norm. Het saldo liquide middelen is gedaald met 25 % ten opzichte van 2008. De kortlopende vorderingen zijn eveneens gedaald met 8,9 %. De kortlopende schulden zijn gestegen

met 9,5%. Al met al een daling in de liquiditeit ten opzichte van 2008. Het bedrag aan investeringen in 2009, de afname van de voorziening egalisatie investeringssubsidie (functionele opwaardering Huibeven) en het groot onderhoud (renovatie gymzaal en herinrichting speelplaats 1eJL) heeft zijn weerslag op de liquiditeitspositie.

Solvabiliteit

De solvabiliteit is een graadmeter voor de financiële onafhankelijkheid van een organisatie en geeft aan of de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Bij onderwijsorganisaties is sprake van 2 solvabiliteit ratio's. Het verschil tussen beide wordt veroorzaakt door voorzieningen groot onderhoud en personeel.

Solvabiliteit 1 is
Eigen vermogen / totaal vermogen

Solvabiliteit 2 is
(eigen vermogen + voorzieningen) / totaal vermogen

Solvabiliteit 1	Realisatie	Landelijk gemiddelde 3 tot 5 scholen BaO	Gemiddelde SROL 3 tot 5 scholen BaO	DUO/CFI- norm
2009	0,52		0,62	0,3
2008	0,48	0,64	0,55	

Solvabiliteit 2	Realisatie	Landelijk gemiddelde 3 tot 5 scholen BaO	Gemiddelde SROL 3 tot 5 scholen BaO	DUO/CFI- norm
2009	0,73		0,76	0,50
2008	0,78	0,76	0,75	

De solvabiliteit van de JL groep is goed en ligt ruim boven de door DUO/CFI aangegeven norm.

De solvabiliteit 1 van de JL groep stijgt, maar is lager dan het landelijke gemiddelde van de afgelopen jaren. Uit de benchmark van SROL kan worden afgeleid dat de scores van besturen van gelijke grootte een vergelijkbare stijgende tendens vertonen als de JL groep. Vooral de daling in het saldo voorzieningen bij de JL groep (mn voorziening onderhoud 1eJL en de voorziening egalisatie investering van de JL Huibeven) heeft impact op bovenstaande kengetallen.

Rentabiliteit

Rentabiliteit heeft betrekking op het rendement en geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat uit gewone bedrijfsvoering in relatie tot de baten.

Rentabiliteit is

Resultaat van baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering / totale baten

Rentabiliteit %	Realisatie	Landelijk gemiddelde 3 tot 5 scholen BaO	Gemiddelde SROL 3 tot 5 scholen BaO	DUO/CFI- norm
2009	-/- 0,88		2,01	1.0/4.0
2008	-/- 1,94	0,9	-/- 0,94	

Het rentabiliteitspercentage is in 2009 minder negatief dan in 2008. Budgettair over 2009 bestond de verwachting dat het rentabiliteitspercentage -/- 0,7% zou bedragen.

De ontwikkelingen bij de JL groep zijn matig en minder dan gemiddeld. Incidenteel een negatieve rentabiliteit is niet verontrustend, maar het mag absoluut niet structureel worden, want dan blijf je interen op je reserves. De laatste jaren is er sprake van een negatieve rentabiliteit. Voorzichtigheid en aanvullende actie blijven noodzakelijk. Voor 2010 wordt wederom een negatieve rentabiliteit verwacht van -/- 1,8%, voornamelijk veroorzaakt in de personele lasten. De ingezette krimp in de formatie in 2009 zal worden doorgezet in 2010. Echter de krimp in leerlingen per teldatum 1-10-2009 heeft ervoor gezorgd dat de verwachte baten achterblijven terwijl de krimp in formatie die daartegenover zou moeten staan, nog niet gerealiseerd wordt in 2010. Vandaar de toegestane toename in de salarislasten en daarmee het negatieve verwachte exploitatieresultaat over 2010. Als stuurinstrument zal een meerjarenbegroting worden opgesteld over de periode 2011-2014.

Zaak blijft om in de realisatie te bewaken dat de voorgenomen bezuinigingen ook daadwerkelijk doorgevoerd worden, uiteraard met in achtname van de kwaliteit van het onderwijs.

Kasstroom overzicht

Het kasstroom overzicht geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende 2009 en 2008 beschikbaar komen en in het gebruik daarvan. Zie hiervoor de paragraaf B4 van de jaarrekening.

Over 2009 is er een afname in liquide middelen van € 538.870 (25%). De afname van de vorderingen (8,9%) en de toename van de kortlopende vorderingen (9,5%) hebben een positief effect op de kasstroom. Zie ook de opmerkingen bij de liquiditeit.

Personele lasten

Het aandeel van personele lasten uitgedrukt als aandeel van de totale lasten. Verhouding in bestedingspatroon aan personele lasten en materiële lasten.

Aandeel Personeelslasten %	Realisatie	Landelijk gemiddelde 3 tot 5 scholen BaO	Gemiddelde SROL 3 tot 5 scholen BaO
2009	84,7		84,6
2008	83,4	82,4	84,3

Bovenstaande tabel toont dat dit aandeel gestegen is in 2009, maar nagenoeg in lijn ligt met andere schoolbesturen. Het begrote aandeel personele lasten bedraagt voor 2009 84,3%.

Er dient wel opgemerkt te worden dat het aandeel personele lasten beïnvloed wordt door de personele lasten vervangingsfonds. Deze zijn uiteindelijk resultaat neutraal. Realisatie is ca € 100.000 hoger dan begroot. Indien hier rekening mee wordt gehouden, zou het begrote aandeel 84,5% zijn, waarbij de realisatie nog steeds hoger is dan begroot.

Personeelsbeloningen-Beloning Raad van Toezicht

De Wet Openbaarheid Topinkomens is bij de JL groep niet aan de orde (WOPT).

Voor de beloning van het College van Bestuur: zie paragraaf medewerkers.

Actualiteit / Vermogenspositie

Reserves en voorzieningen:

Onderstaand volgt een uiteenzetting van de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen.

Algemene reserve:

De algemene reserve neemt in 2009 af met € 6.045.

	Mutatie in 2009	Saldo eind 2009	Per leerling 2009	Saldo eind 2008	Per leerling 2008
JL groep	-/- € 6.045	€ 832.931	€ 451	€ 838.976	€ 441

Bedrag per leerling gebaseerd op 1.847 leerlingen per 1-10-2009 en 1.903 leerlingen per 1-10-2008.

Bestemmingsreserve:

De bestemmingsreserves (herwaarderingsreserve initiële activa en bestemmingsreserve privaat algemeen) nemen in 2009 af met in totaal € 68.757. De bestemmingsreserve privaat wordt gevoed vanuit de ontvangen ouderbijdragen minus bestedingen.

Cumulatief voor alle scholen is er in 2009 een positief resultaat op niet subsidiabel van € 22.432. Saldo is ten gunste van de reserve gebracht. Te verdelen in;

08CP JL Rendierhof	€ 11.497
15DX 1 ^e Jan Ligthart	€ 6.103
23DW JL Huibeven -/-	€ 413
27CC JL Driecant	€ 5.245

	Mutatie in 2009	Saldo eind 2009	Per leerling 2009	Saldo eind 2008	Per leerling 2008
JL groep	-/- € 68.757	€ 865.087	€ 468	€ 933.844	€ 491

Bedrag per leerling gebaseerd op 1.847 leerlingen per 1-10-2009 en 1.903 leerlingen per 1-10-2008.

Voorziening onderhoud:

De onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op meerjaren onderhoudsplannen van de scholen met het doel uitgaven te kunnen betalen en de gebouwen in degelijke staat te

houden. In 2009 zijn in samenwerking met SROL nieuwe meerjaren onderhoudsplannen opgesteld en vanaf de begroting 2010 wordt de dotatie aan de onderhoudsvoorziening gebaseerd op deze MOP's.

De voorziening onderhoud neemt in 2009 af met € 121.605. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de realisatie van de verbouwing van de gymzaal van de 1^e JL en de herinrichting van de speelplaats. In het verleden is hier de voorziening ook voor gevormd.

	Mutatie in 2009	Saldo eind 2009	Per leerling 2009	Saldo eind 2008	Per leerling 2008
JL groep	-/-€121.605	€ 219.738	€ 119	€ 341.343	€ 179

Bedrag per leerling gebaseerd op 1.847 leerlingen per 1-10-2009 en 1.903 leerlingen per 1-10-2008.

Overige voorzieningen:

De overige voorzieningen ultimo 2009 zijn de voorziening BAPO en de overige voorzieningen (ouderschapsverlof en jubilea).

De overige voorzieningen nemen in 2009 af met € 367.552. De egalisatie investeringssubsidie (€ 320.920) die in 2008 is overgeboekt van de algemene reserve naar de voorzieningen is in 2009 helemaal verbruikt aan de opwaardering van de Huibeven in samenwerking met Kinderstad. In 2010 worden ook weer nieuwe gelden ontvangen en in samenwerking met Kinderstad besteed. Deze gelden zullen dan via de projecten op de balans worden verantwoord en niet meer via de voorziening.

	Mutatie in 2009	Saldo eind 2009	Per leerling 2009	Saldo eind 2008	Per leerling 2008
Bapo	-/- € 43.099	€ 414.359	€ 224	€ 457.458	€ 240
Egalisatie invest subs	-/- € 320.920	€ 0	€ 0	€ 320.921	€ 169
Overig	-/- € 3.533	€ 20.161	€ 11	€ 23.694	€ 12
<i>Totaal</i>	<i>-/- € 367.552</i>	<i>€ 434.520</i>	<i>€ 235</i>	<i>€ 802.072</i>	<i>€ 421</i>

Bedrag per leerling gebaseerd op 1.847 leerlingen per 1-10-2009 en 1.903 leerlingen per 1-10-2008.

Resumé per leerling van de reserves en voorzieningen

	2009	2008	SROL gemiddelde 2009
Algemene reserve	€ 451	€ 441	€ 637
Bestemmingsreserves	€ 468	€ 491	€ 747
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 919</i>	<i>€ 932</i>	<i>€ 1.384</i>
Voorziening onderhoud	€ 119	€ 179	€ 199
Overige voorzieningen	€ 235	€ 421	€ 177
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 354</i>	<i>€ 600</i>	<i>€ 376</i>
Totaal	€ 1.273	€ 1.532	€ 1.760

Samenvattend tonen de reserves en voorzieningen per leerling een afname van 16,9% ten opzichte van 2008.

De afname in de voorzieningen was verwacht gezien de plannen inzake renovatie gymzaal en herinrichting speelplaats 1^e JL en de functionele opwaardering van de Huibeven. Ten opzichte van het SROL gemiddelde is de hoogte van de voorziening per leerling op een vergelijkbaar niveau. Wat de reserves per leerling betreft, is de ontwikkeling zorgwekkender te noemen. Een aantal jaren een negatief saldo van baten en lasten heeft de reserves doen slinken. Indien de komende jaren de resultaten negatief blijven, wordt de situatie precair.

Investeringsbeleid

Er wordt binnen de JL groep gewerkt met een meerjaren investeringsplan voor OLP, ICT en Inventaris. In de jaarverslaggeving worden OLP, ICT en Inventaris gewaardeerd op de balans.

Voor investeringen gelden de volgende uitgangspunten:

- maand van aanschaf is bepalend voor het tijdstip waarop wordt gestart met afschrijven
- alle investeringen boven de € 500,- worden geactiveerd
- Inventaris (meubilair), OLP en ICT worden geactiveerd en ook afgeschreven conform de met de directie afgesproken afschrijvingstermijnen.
- onderhoud wordt niet geactiveerd en dus niet afgeschreven

In 2009 is een bedrag van € 273.397 geïnvesteerd. Over de activa is in het verslagjaar €175.158 afgeschreven, waarvan € 91.189 ten behoeve van initiële activa. Hoofdstuk B5 van het jaarverslag maakt het verloop van de diverse categorieën gedurende het verslagjaar inzichtelijk.

De laatste jaren heeft er een soort van inhaalslag plaatsgevonden en zijn de uitgestelde investeringen gerealiseerd. Verstandig is het om de toekomstige investeringsambitie te beteugelen. Met het oog op de toekomstige liquiditeit is het maken van een liquiditeitsbegroting en de bewaking hiervan wellicht raadzaam.

Risico beheersing:

Binnen het bestuur wordt intern gewerkt met een risico beheersingsysteem. De financiële en personele administratie zijn uitbesteed aan het administratiekantoor. Mutaties in de administratie worden regulier verwerkt na codering en goedkeuring vanuit de directie. Bij het administratiekantoor vindt er een controle plaats op juistheid codering en autorisatie. Jaarlijks wordt de jaarrekening opgesteld met toetsing door de accountant en verantwoordt aan het ministerie.

Gedurende het jaar wordt maandelijks beoordeeld of de realisatie van baten en lasten synchroon loopt met de door het bestuur geaccordeerde begroting. Begroting wordt ingezet als stuurinstrument voor de beheersing van activiteiten. Reserves en voorzieningen worden bewust gevormd en onderbouwd met meerjaren plannen. Afwijkingen worden geanalyseerd en bepaald of er aanvullende actie noodzakelijk is om op koers te blijven. In het verslagjaar 2009 is voor het eerst een half jaar analyse opgesteld. Met de managementinformatie kan het bestuur gedurende het jaar tijdig bijsturen.

Naast de sturing op geld wordt er gerapporteerd over zaken als leeftijdsopbouw en ziekteverzuim. Risico's ten aanzien van ontwikkelingen van leerling aantallen worden hierbij in acht genomen.

Het bestuur beoordeelt of de financiële realisatie binnen de kaders van het financiële meerjaren beleidsplan past en of de uitvoering nog financiële ruimte biedt of niet. Gaat alles naar wens en is de inzet van middelen passend? Geldstromen worden gevolgd en in verband gebracht met toekomstige investeringen.

Het bestuur legt ondermeer verantwoording af aan het rijk, ouders en personeel over het gevoerde beleid en of de inzet van personeel, huisvesting en geld effectief en efficiënt heeft plaats gevonden.

Bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het bestuur en de directeur zijn expliciet vastgelegd in het management statuut. Het statuut dient als basis voor een weloverwogen inbedding van het financiële beleid op basis van beginselen van een verantwoord beheer. Denkend aan controleerbaarheid, functiescheiding en afbakening van verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Gang van zaken gedurende het verslagjaar:

De JL groep sluit 2009 af met een negatief resultaat baten en lasten van € 74.802. Budgettair over 2009 bestond de verwachting dat het resultaat baten en lasten € 61.438 negatief zou bedragen. Verslagjaar 2008 werd afgesloten met een negatief resultaat baten en lasten van €156.539.

Staat van baten en lasten	Realisatie 2009	Begroting 2009	Afwijk. % 2009	Realisatie 2008	Afwijking % 2009 vs. 2008
Baten	8.473.832	8.216.952	3,1%	8.067.604	5,0 %
Lasten	8.605.623	8.324.170	-/-3,4%	8.242.521	-/-4,4 %
Saldo baten en lasten	-/- 131.791	-/- 107.218		-/- 174.917	
Financiële baten (beleggingsgelden)	56.989	45.780		18.378	
Resultaat	-/- 74.802	-/- 61.438		-/-156.539	

Volgens de richtlijnen van de jaarverslaggeving dienen alle baten en lasten gescheiden gerubriceerd te worden in de balans en mogen ze niet worden gesaldeerd. Zo dient de post vergoedingen en salarissen Vervangingsfonds (VF) zowel in de baten als in de lasten verantwoord te worden. Begroot was een bedrag van € 0,3 mln terwijl de realisatie € 0,4 mln bedraagt. In 2008 was dit € 0,4 mln.

Als we deze posten fictief in mindering brengen, was de afwijking tussen realisatie en begroting 2008 bij zowel baten als lasten 1% lager geweest.

Ten opzichte van vorig jaar laten zowel de baten als de lasten een stijgende lijn zien, waarbij de baten meer stijgen dan de lasten. Het saldo baten en lasten laat dan ook een verbetering zien. Door een stijging van de financiële baten, eindigt het resultaat 2009 beter dan in 2008.

Financiële beschouwing baten

Op 1 augustus 2006 is de lumpsumfinanciering ingevoerd in het primair onderwijs. Sindsdien ontvangt de school voor het personeel geen formatierekeneenheden meer, maar euro's. De lumpsum is gebaseerd op het aantal leerlingen per 1 oktober van het voorgaande jaar. In deze vergoeding wordt rekening gehouden met het feit dat ouder personeel meestal duurder is. Dit wordt gedaan door de lumpsum deels afhankelijk te maken van de zogenaamde GGL: de gewogen gemiddelde leeftijd van de leerkrachten. De vergoeding wordt op bestuursniveau uitgekeerd. Er is geen schot meer tussen personeel en materieel.

Er is maar één lumpsumbudget ter dekking van alle kosten, opgebouwd uit drie geldstromen:

- geldstroom voor de formatie;
- geldstroom voor personeels- en arbeidsmarktbeleid (P&A)

geldstroom voor materiële instandhouding (MI)

Vergoedingen worden over het algemeen toegekend op schooljaarbasis en zijn in de verslaggeving toegerekend naar kalenderjaar.

De baten zijn direct gekoppeld aan het aantal leerlingen. Mocht in de toekomst het aantal leerlingen binnen JL groep blijven afnemen, dan komen de baten onder druk te staan. Om een gezond financieel resultaat te realiseren is in dat opzicht kostenbeheersing van belang. In de praktijk komt dat vooral neer op het vermogen tijdig personele verplichtingen aan te passen aan een teruglopende lumpsum vergoeding.

Onderstaand een overzicht van de afzonderlijken baten (excl. financiële baten)

Baten €	2009 realisatie	2009 begroting	2008 realisatie	Afwijking 2009 real vs begr
(Rijks)bijdragen Min. OCW	7.597.904	7.568.538	7.212.271	0,4%
Overige overheidsbijdragen	117.661	110.614	121.764	6,4%
Overige baten	758.267	537.800	733.569	41%
Totaal	8.473.832	8.216.952	8.067.604	3,1%

De totale baten zijn in 2009 met 3,1% gestegen ten opzichte van de opgestelde begroting over 2009.

- Rijksbijdragen: De totaal gerealiseerde Rijksbijdragen van het Ministerie in 2009 zijn €29.363 hoger dan begroot. In het algemeen is er bij de meeste scholen sprake van niet of te laag gebudgetteerde groei en zijn er meer rugzakleerlingen. Daarnaast is bij 1 school de groei later gerealiseerd dan verwacht. Bij opmaak van de begroting waren de definitieve parameters voor de bekostiging nog niet bekend en is op basis van voorzichtigheid begroot. Allereerst heeft het Ministerie van OC&W aan het einde van schooljaar 2008/2009 de bekostigingsbedragen voor de lumpsum vergoeding aangepast. Deze niet begrote aanpassing bedroeg ca. 1% van de vergoeding en komt volledig ten gunste van het boekjaar 2009, aangezien het boekjaar 2008 inmiddels definitief was afgesloten. Ten tweede wijken de definitieve bekostigingsbedragen voor lumpsum, personeel- & arbeidsmarktbeleid en bestuur & management voor het schooljaar 2009/2010 ook iets af van de begroting. In vergelijking met voorgaand kalenderjaar zijn de rijksbijdragen eveneens om deze redenen gestegen.
- Overige baten: enerzijds het effect van te laag gebudgetteerde baten vervangingsfonds (VF) en anderzijds te laag gebudgetteerde WSNS bonus/malus 08/09. Daarnaast is in 2009 een bedrag van € 38.000 opgenomen als aanvulling op de voorziening egalisatierekening investeringssubsidie. Ultimo 2009 waren al meer facturen van Kinderstad afgeboekt van de voorziening dan dat de voorziening hoog was. In afwachting van te ontvangen bedragen van de gemeente is al een bedrag van €38.000 opgenomen en via de dotatie aan de voorziening weer in de kosten verantwoord. Dus resultaatneutraal en de voorziening ultimo 2009 € 0.

Financiële beschouwing kostenontwikkeling

Personele lasten:

Zoals reeds opgemerkt bij de analyse van de kengetallen over 2009 worden de totale lasten voor het grootste deel gevormd door de personele lasten. In 2009 bedraagt dit aandeel 84,7% van de totale lasten en in 2008 83,4%. Het is van het grootste belang om de ontwikkeling van deze lasten nauwgezet te volgen en waar nodig tijdig de benodigde actie te ondernemen.

Onderstaand een overzicht van de opbouw van de personele lasten in verhouding tot begroting 2009 en realisatie 2008.

Personele lasten €	2009 realisatie	2009 begroting	2008 realisatie	2009 Afwijking real vs begr
Lonen en salarissen	6.982.906	6.767.083	6.521.697	3,2%
Ov. personele lasten	303.446	251.125	354.296	20,8%
Totale personele lasten	7.286.352	7.018.208	6.875.993	3,8%

Ten opzichte van 2008 is er een aanzienlijke toename van lonen en salarissen (7%). Deze toename is grotendeels veroorzaakt door toename van het aantal FTE's (1,8) in combinatie met CAO-verhogingen.

Ten opzichte van de begroting 2009 is er een afwijking van 3,2%. In 2009 is door het Ministerie van OCW in overleg met de vakbonden besloten om de beschikbare rijksmiddelen voor 2009 in te zetten voor de intensivering van het Convenant Leerkracht. Deze maatregel betreft geheel 2009. In december 2009 heeft als gevolg van deze overeenkomst een extra nabetaling plaatsgevonden. Samen met de tijdelijke verhoging van de pensioenpremie tussen 1 juli en 1 december 2009 zorgt deze maatregel voor een verklaring van de extra overschrijding van de loonkostenbegroting. Ten opzichte van 2008 is er een aanzienlijke stijging van lonen en salarissen, te verklaren door gestegen pensioenpremies, gestegen premie WGA en voor het grootste deel door de toename brutosalarissen. De brutosalarissen zijn verhoogd als gevolg van de periodieken per augustus 2008 en augustus 2009, de loonsverhoging van 2,2% conform cao po per 1 augustus 2008 en door de salarismaatregelen van november 2009 die met terugwerkende kracht per 1 januari 2009 gelden.

Bovendien zijn de verwachte besparingen in de begroting verondersteld werden, nog niet helemaal gerealiseerd.

In combinatie met de overige personele lasten bedraagt de afwijking 3,8% ten opzichte van de opgestelde begroting. De toename van overige personele lasten wordt veroorzaakt door te laag gebudgetteerde lasten vervangingsfonds (VF) (echter geen resultaatimpact, baten opgenomen bij de "overige baten") en een extra, niet gebudgetteerde dotatie aan de voorziening jubilea. Bovendien is er een dotatie gedaan aan de voorziening egalisatierekening investeringssubsidie van € 38.000. Ook dit heeft geen resultaatimpact (zie de toelichting bij de "overige baten").

Gebouwafhankelijke kosten

De totale huisvestingslasten bedragen € 483.126 versus een begroting van € 551.440 en €512.132 in 2008.

Gebaseerd op 83 groepen per teldatum 1 oktober 2008 (81 in 2007) ontvangt de stichting een Londo-vergoeding voor 2009 van € 5.101 per groep. De materiële

bekostiging kent een aflopend tarief per groep. Zo bedraagt de vergoeding voor een school met 8 groepen € 5.981 per groep. Voor een school met 29 groepen, zoals de Rendierhof, bedraagt de gemiddelde vergoeding per groep € 4.931.

Onderstaand de ontwikkeling 2009 van gebouwafhankelijke kosten in vergelijking tot bench-mark kengetallen over alle besturen in het basisonderwijs aangesloten bij SROL. Dit betreft in totaliteit 2.664 groepen.

Kosten € per groep (p/g)	Realisatie JL groep 2009	Begroting JL groep 2009	Benchmark SROL (BM) 2009	Londo 2009 JL groep	Realisatie JL groep 2008
Gebouw onderhoud	1.037	2.016	1.727	1.687	1.624
Tuinonderhoud	63	63	85	53	53
Energiekosten/water	1.419	1.270	2.216	957	1.444
Schoonmaak	1.736	1.572	2.189	2.164	1.801
Publieke heffingen	176	142	229	240	170
Overig (huur)	1.285	1.496	284	0	1.150
Subtotaal p/g	5.716	6.559	6.730	5.101	6.242

In vergelijking met vorig jaar en de benchmark SROL laten de totale huisvestingslasten een daling zien. Ook ten opzichte van de begroting is er sprake van een onderrealisatie.

De kosten van het gebouw onderhoud zijn lager dan in 2008 (€ 45.503). De belangrijkste reden is de lagere dotatie onderhoud (€ 27.180) en dan voornamelijk bij de 1^e Jan Ligthart. Eind 2008 is voor de 1^e Jan Ligthart een nieuw meerjaren onderhoudsplan opgesteld in samenwerking met SROL. Op basis hiervan is de nieuwe dotatie aan de onderhoudsvoorziening bepaald. Gezien de hoogte van de voorziening was een lagere dotatie gerechtvaardigd. Verder zijn de kosten preventief onderhoud lager dan in 2008 (€ 19.000).

Ten opzichte van de begroting is er sprake van een flinke onderrealisatie (€ 81.000). Dit wordt veroorzaakt door het helemaal financieren van de renovatie gymzaal en speelplaats van de 1^e Jan Ligthart via de onderhoudsvoorziening. In de begroting was opgenomen dat een groot gedeelte via de onderhoudsvoorziening zou gaan en € 75.000 via de algemene reserve. Gedurende het jaar is echter gebleken dat de kosten meevielen en dat alles via de onderhoudsvoorziening verantwoord kon worden.

De kosten voor energie en water zijn hoger dan begroot (€ 12.000). Dit zit voornamelijk in de sterk gestegen energiekosten.

De schoonmaakkosten zijn € 16.000 hoger dan begroot voor 2009.

De scholen hebben in hun uitgaven patroon redelijk zuinig aan gedaan, wat niet wegneemt dat de ontvangen Londo-vergoeding per groep slechts € 5.101 bedraagt. Ten opzichte van de kosten is dat een tekort van 12% (15% in 2008). Anders gezegd, per groep in 2009 zijn er voor een bedrag van € 615 uitgaven, waar geen MI vergoeding voor ontvangen wordt. Voor 83 groepen betekent dit een tekort van € 51.000.

Leerling afhankelijke kosten

Onderstaand de ontwikkeling 2009 van de leerling afhankelijke kosten in vergelijking met begroting en met benchmark kengetallen over 2009 van alle besturen betreffende primair onderwijs aangesloten bij SROL. Het betreft in totaliteit 61.434 leerlingen op peildatum 1 oktober 2009, waarvan 1.847 leerlingen van JL groep.

Kosten per leerling (p/l) in 2009	Realisatie JL groep 2009	Begroting JL groep 2009	Londo JL groep 2009	Benchmark SROL (BM) 2009	Realisatie JL groep 2008
Onderwijs leerpakket	99	113	116	156	111
ICT leermiddelen	42	24	95	50	35
Afschrijvingskosten	94	67	0	58	75
Totaal p/l	235	204	211	264	221

In 2009 bedragen de lasten voor leermiddelen, OLP en ICT € 259.844 versus € 252.492 begroot en € 278.263 vorig jaar. OLP laat een onderrealisatie zien tov de begroting (€26.000) en eveneens tov 2008 (€ 28.000). ICT daarentegen is € 33.000 hoger dan begroot en € 10.000 hoger dan in 2008.

De lasten OLP zijn aanzienlijk lager dan de benchmark. Hierbij dient echter opgemerkt te worden dat bij de meeste besturen waarmee vergeleken wordt, de uitgaven voor OLP niet geactiveerd worden, maar volledig in de exploitatie verantwoord zijn. Dit wordt dan gecompenseerd door de afschrijvingskosten.

De gerealiseerde afschrijvingskosten op stichtingsniveau bedragen € 175.158 (€ 173.227 op schoolniveau en € 1.931 bovenschools) ten opzichte van een begroting van € 124.717 en vorig jaar € 147.279. De afschrijvingslasten zijn aanzienlijk minder dan begroot (€ 50.000). Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de niet opgenomen initiële activa in de begroting. De afwijking tov vorig jaar zit voornamelijk in het feit dat er meer geïnvesteerd is in ICT (vnl de digiborden).

Overige instellingslasten

In het algemeen dient opgemerkt te worden dat de vergelijking van de overige instellingslasten per leerling niet altijd even zuiver is, omdat kosten voor bijvoorbeeld administratie, begeleiding en advies en accountant niet bij alle schoolbesturen op schoolniveau worden gerapporteerd. Dit geldt ten aanzien van de administratiekosten zeker voor de JL groep. Daarom volgt onderstaand een korte analyse van de belangrijkste afwijkingen in de overige instellingslasten conform de jaarrekening.

Overige instellingslasten	Realisatie JL groep 2009	Begroting JL groep 2009	Realisatie JL groep 2008
Totaal	399.766	376.813	427.889

De administratie en beheerskosten zijn hoger dan begroot en vorig jaar. Deze stijging aan administratie en beheer wordt mede veroorzaakt doordat de diensten van het administratiekantoor niet meer zijn vrijgesteld van BTW-heffing. De bekostiging MI is eveneens verhoogd. In de begroting was hier nog geen rekening mee gehouden.

Verdere bijzonderheden in 2009 zijn de fusiekosten en de werving- en selectiekosten voor het werven van een nieuwe directeur voor de 1eJL.

Bestuursexploitatie

Over 2009 bestaat de bestuursexploitatie hoofdzakelijk uit personele lasten en administratie- en beheerskosten. De dotaties aan voorzieningen zoals BAPO worden bovenschools gedragen. De dotatie aan de BAPO voorziening is net als vorig jaar lager dan de risico analyse aangaf. De BAPO voorziening voor de JL groep is tamelijk hoog voor een bestuur met 4 scholen (€ 414.000 ultimo 2009). Derhalve heeft het bestuur in 2009 besloten de dotatie aan de BAPO bij te stellen zodat de voorziening niet te hoog oploopt. Dit wordt ook in 2010 zo doorgetrokken.

Treasury

Het bestuur van de Stichting heeft een treasury statuut vastgesteld per 12.12.2006.

De algemene doelstellingen van het treasurybeleid luiden:

- Het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities (beschikbaarheid);
- Het minimaliseren van de kosten van leningen (kostenminimalisatie)
- Het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kaders van het treasury statuut (rentemaximalisatie)
- Het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen van de instelling zijn verbonden (risicomimalisatie)
- Het bestuur treedt niet als bankier op.

Het treasurybeleid is gericht op het uitsluiten danwel minimaliseren van het debiteurenrisico, het renterisico en het interne liquiditeitsrisico.

De financiële baten over 2009 bedragen € 56.989. Begroot was een opbrengst van € 45.780 en vorig jaar bedroegen de financiële baten € 18.378.

In 2009 is reeds actie ondernomen om meer rendement te genereren. Zo is er bij de RABO bank een bedrijfstelerekening geopend en een Rabo vaste termijn rekening. En bij ABN/AMRO zijn deposito's geopend.

Toekomstige ontwikkelingen

Bestuur:

Onderstaand volgt een samenvatting baten en lasten 2010 van de Jan Ligthartgroep Tilburg.

Samenvatting staat van baten en lasten begroting:

Staat baten en lasten €	Begroting 2010	Begroting 2009
Baten	8.236.666	8.223.754
Lasten	8.429.097	8.330.970
Saldo baten en lasten	-/-192.431	-/- 107.216
Financiële baten en lasten	45.000	45.780
Resultaat na res.bestemming	-/-147.631	-/- 61.436

Het tekort in 2010 wordt voornamelijk veroorzaakt door teruglopende rijksbijdragen, de nog niet volledig hierop aangepaste bezetting en de toename in administratie en beheer (te laag gebudgetteerd in 2009). Bovendien is in de begroting 2010, in tegenstelling tot voorgaande jaren, de afschrijving initiële activa opgenomen.

De B&M vergoeding zal waarschijnlijk met ingang van 1 augustus 2010 gaan vervallen. Hier is in de begroting geen rekening mee gehouden.

Kengetallen:

Het werken met targets en kengetallen zal de komende jaren steeds meer van belang worden. Sinds 2009 wordt er gewerkt met meerjaren investeringsplannen en zijn er voor alle scholen (muv JL Driecant) meerjaren onderhoudsplannen opgesteld in samenwerking met SROL. Op basis hiervan wordt de dotatie aan de onderhoudsvoorziening bepaald zodat deze hoog genoeg zal zijn voor uit te voeren onderhoudswerkzaamheden in de toekomst. Het begrote bedrag aan investeringen voor 2010 is € 480.000. Het totale investeringsbedrag in 2009 voor de JL groep bedraagt € 280.000. De verwachte hoge investeringen zullen wel hun weerslag hebben op het kengetal van het weerstandsvermogen en de liquiditeitspositie.

Tevens zal in 2010 gestart worden met het meer in detail opstellen van meerjarenbegrotingen en zal de halfjaaranalyse met bijgestelde leerlingenprognoses als stuurinstrument aangereikt worden.

Als we vooruitblikken naar 2010 betreffende personele lasten dan zijn er scherpe targets gesteld en is gestart met maatregelen om de bezetting in te krimpen. Het begrote aantal medewerkers bedraagt 113,6 FTE. Het begrote aandeel van de personele lasten t.o.v. de totale lasten is 83,6%.

Personele en leerlingen ontwikkelingen

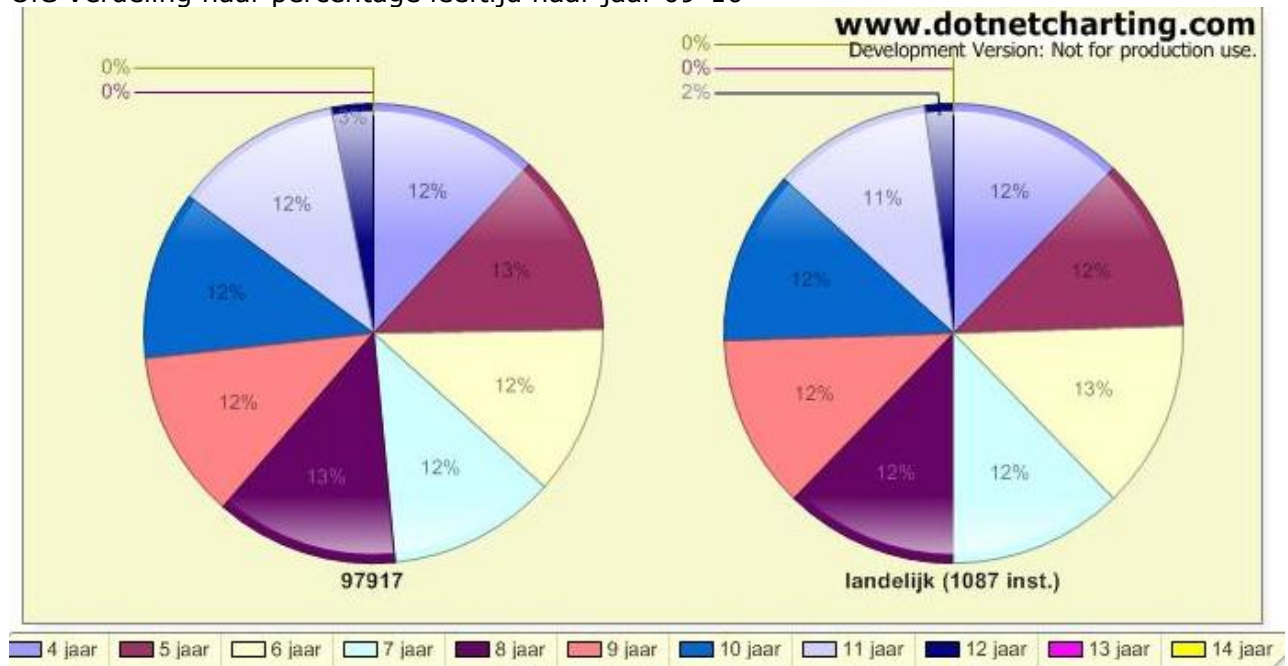
Het aantal leerlingen heeft direct effect op de toekomstige inkomsten. Het leerlingen aantal is voor het eerst sinds jaren gedaald en bedraagt per 1-10-2009 1847 (in 2009 1903). Per individuele school verschilt dit. Positief kenmerk is dat 49% van het aantal

leerlingen per 1 oktober 2009 jonger dan 8 jaar is. Voor deze groep wordt immers € 488 meer inkomsten ontvangen van OC&W.

De verwachting bestaat dat de komende jaren het aantal leerlingen weer licht stijgt en dan stabiliseert.

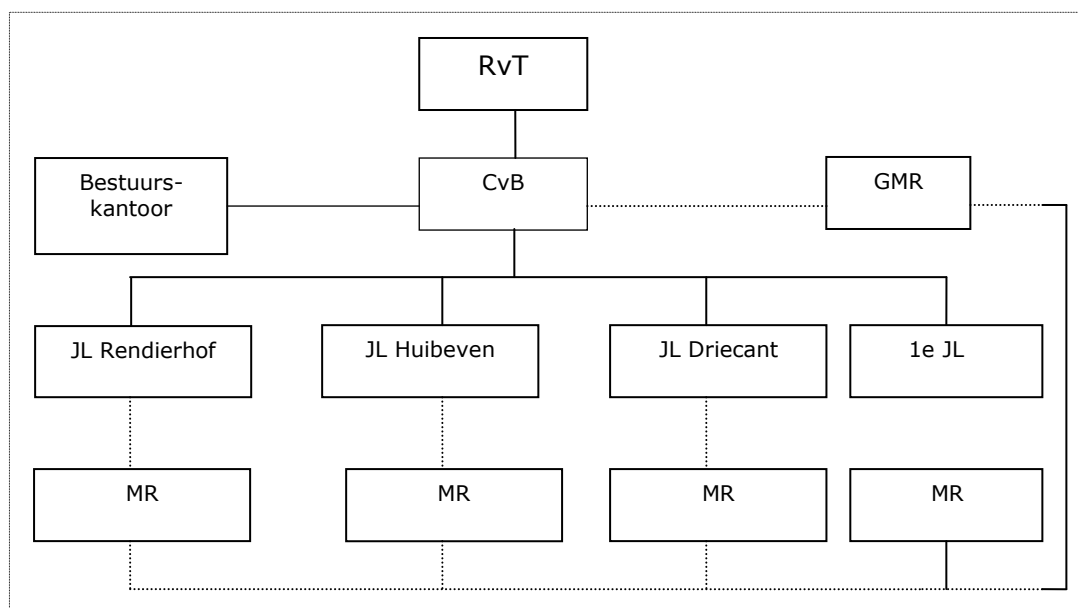
Dit facet is gelijk aan het landelijke gemiddelde, zie grafiek Onderwijs in Cijfers, verdeling percentage naar leeftijd 2009-2010. Ter vergelijking: in 2008 was deze 1% minder.

OiC Verdeling naar percentage leeftijd naar jaar 09-10

Het blijft zaak om tijdig op deze toekomstige ontwikkeling te anticiperen. Het management van de stichting is acties gestart om het bewustzijn te vergroten en aan het beraden hoe hier verder mee om te gaan.

Algemene informatie

De stichting kent als organen:

- a. De Raad van Toezicht,
- b. Het College van Bestuur.

Buiten het College van Bestuur en de Raad van Toezicht zijn er geen andere organen die namens de stichting kunnen handelen of zeggenschap hebben in de zin van (gedeelde) bestuursmacht kunnen uitoefenen, behoudens natuurlijke personen die daartoe op basis van een uitdrukkelijke volmacht door het College van Bestuur of de Raad van Toezicht worden aangewezen.

De Raad van Toezicht bestaat bij oprichting van deze stichting uit zes personen, en wel de volgende:

- Mevrouw M. van Doorn
- Mevrouw H.M.A. Panis
- De heer W.A.A. van Kuijk
- De heer E.H.G. Tenneij
- De heer W.A. Wiltenburg
- De heer F.J.M. van der Zalm

Voorts is benoemd als College van Bestuur van de stichting: de heer H.J. Tijssen.

Bestuursondersteuning:

Mevrouw H. Brekelmans

Bestuurssecretaresse

Adres:

Jan Ligthartgroep Tilburg
Dr Hub van Doorneweg 91
Postbus 1185, 5004 BD Tilburg
Tel.: 013-4630 300
Fax: 013-4609 990

Basisscholen:

1^e Jan Ligthartschool, Ringbaan Oost 275, 5014 GE Tilburg. Directeur: De heer van Willigen
JL Rendierhof, Prof Verbernelaan 5, 5037 AD Tilburg. Directeur: mevrouw A. Borgstein
JL Huibeven, Glimmenstraat 7, 5043 MZ Tilburg, Directeur: De heer G. Reek
JL Driecant, Dalemdreef 25, 5035 LZ Tilburg, Directeur: De heer M. Gerritse

Bijlage: EFJ Jaarrekening 2009